

KarawankenBote

Verlag und Schriftleitung: Klagenfurt, Bismarckring 13, Postfach 115 / Bezugspreis (im voraus zahlbar) monatlich RM 1.— frei Haus (einschließlich RM 0.20 Zustellgebühr)
Abbestellungen der Zeitung für den nachfolgenden Monat werden nur schriftlich und nur bis 25. des laufenden Monats angenommen

Nr. 102.

Krainburg, den 24. Dezember 1943.

3. Jahrgang.

VOJNI BOŽIČNI PRAZNIKI 1943

Kriegsbericht Peter Kustermann:

Vojni božič na vzhodni fronti

Boljševiško topništvo je bilo topotalo ves predpoldan božičnega dneva in na sežnje globoko razstrelilo zmrznjeno zemljo. Zgodaj popoldne in z nastopajočim mrakom pa je umolknilo. Zgodnja božična noč je bila zategadelj zelo čudna. Noben strel ni več motil nenadne nemoči. Samo snežni vihar se je od ure do ure dvigal do vedno silnejše moči in tullil za visokimi, v nekaj minutah nametanimi snežnimi nasipi, ki so ležali povprek in poševo čez cesto, kakor da bi morali ogradičiti ničijevo deželo, ki je bila zasuta z globoko, belo zimsko odejo. Ti snežni nasipi so nekoliko sličili suhim kolom, ki so stali vzdolž ceste za povratni pohod, ceste, ki je preprečkala polja in njive, kar počez, kakor je bila ukazana na podlagi zemljevida in raz vidikov gibljivosti in vodstva boja, sličili so tem bornim kolom, ki jih je bilo brez števila in ki vendar niso mogli ustanoviti nobene meje. Od ure do ure so postali nasipi vedno močnejši in se dvigali v težke oblake, in dvojna straža, ki se je vsako uro menjavala, je bila po nekaj minutah samo še del tega belega, vrvrjočega sveta.

V neki ruski koči, ki so jo bili prebivalci zapustili, je ležal odred. V nizkih oknih sta bila naphana seno in slama in čez nje je bila razpeta šotorovina, ki se je pod pritiskom vzhodnega viharja napihnila kakor kak zračni balon. Skozi spahne neskončno umazanih tal se je dvigal mrz kakor iz predorov. Samo ogromna peč je lakomno žrla les, ki so ga bili vojaki strgali od koč, ki so jih razrušile granate. Kuhalne posode s snežno vodo so stale med plameni, v nekem črnosajstem koničnem loncu se je kuhal krompir, ki so ga kot dragocen zaklad rešili iz kleti koč. Bil pa je popolnoma zmrznjen.

Med šesto in sedmo uro zvečer je prišla zamena od zunaj. Prinesla je s seboj drevesce. Tako se je vsaj zdelo. Toda ko so vojaki stresli sneg, se je izkazalo, da je bila to le odlomljena veja bora, ki je počil pod ogromno težo snega. Nekam negotovo so se obrzali spogledovali. Toda nobenemu ni prišla beseda iz ust. Samo eden se je trdo in kratko zasmel. Ta vojak pa je odprl svoj nož, da očisti in zdravna zmrznjeno vejo. Drugi so ga gledali, vsak je bil zaposlen sam s seboj, in menda tudi tisti, ki se je bil smejal.

Bil je sicer tretji božič v vojni, toda prav za prav vendar prvi vojni božič. Oba predidna sta bila med vojnimi pohodi, sta bila za slavnimi zmagami leta 1939. in 1940. in sta imela pred seboj neomajno upanje v bodoče dogodke. Toda ta božič je bil vojni božič, kakršnega niso bili doživeli niti očetje, ki so se udeležili prve svetovne vojne.

Ruska zima s svojimi snežnimi viharji in sibirskim mrazom s svojo neohodnostjo, s svojimi stoterimi smrtnimi nevarnostmi je obremenjala skoro težje, kakor armada, ki se je je bilo treba ubraniti. Sovražna armada ljudi se je bila zvezala z naravno armado. Ti armadi vidni in nevidni, toda trajni in vsako sekundo občutni je bilo treba zadržati.

Skoro že en mesec so bile padle temperature izpod 30 in izpod 40 stopinj Celzija. Divizija, ki je bila takrat stala tik pred Moskvjo, ki se je počasi in s težkimi zgubami viharno napadajočega nasprotnika umikala na nove položaje. Pred vojaki in za njimi je gradila zima: ledene stolpe, zamete, zmrznjenja, zgube živali, nenavadne težkoče pri oskrbovanju, redko ali skoraj nobeno pošto, nato neprestano obrambo in protisunke, večno dolge noči z vedno nižjimi temperaturami, vse in tudi zadnja stvar je bila v vzročni zvezi s to zimo.

Med tem je bila sedaj kakor kak najdenček narave iz boja izločena ura pri toploto razširjajoči ruski peči, v središču pa okorna veja v nenavajenih rokah, ki naj bi postala božična: nemški vojni božič 1941. globoko in sovražnikovi državi. Kakor da bi se nebo hotelo usmiliti teh vojakov, je dalo umolkneti vojno medtem ko je vzdrmljena narava vihrala čez ledena polja.

V uri brez besedi je stala tako nepre-

Domovina se spominja vojakov na fronti

Vtem ko se v domovini spominjajo žene in otroci očetov v vojni, stoje naši vojaki zunaj v najhujšem obrambnem boju proti nasprotniku, ki ne pozna posvečenja svete noči, da, ki jo v globini srca sovražni in ki je koncem koncev razvnel to morilsko vojno, da bi vzel ta sveti božič vsem evropskim narodom. Svet hrepeni po miru na zemlji, ki nam je obljubljen, a se morajo vedno znova milijoni ljudi postaviti na bojišče, da ga pribore, ker ne priznajo te poslanice vsi ljudje in narodi. Nekoč bo pa prišel dan, ko se bomo zopet mogli popolnoma vdajati vzvišenosti te ure, ko bodo mogli naši otroci v svitu božičnega drevesa razvijati svoja darila in narodi, oproščeni vsakega boja, pomagati pri izgradnji novega sveta. Dotlej pa delajmo in se bojujmo!

makljiva veličina njena skromna resničnost. Ne da bi kateri postal slab ali nesiguren, ampak vsak je menil, da mora tukaj nekaj storiti, nekaj božičnega, popolnoma stran od večnega in nestalno prisluškovanega nevarnosti, ki je čepela med grenadirji, kakor da bi spadala h krogu teh zimskih vojakov iz leta 1941.

Eden je našel svečo v svoji skromni prtljagi. Nek drugi pa, Unteroffizier, sam nekadilec, je potegnil iz žepa cigarete in jih položil okrog in okrog: za vsakega po dva komada, — za straže, ki stoje okrog polnoči, pa tri. Oči se zasvetijo, obotavljajoč sežejo roke po cigaretah, in potem, ko je bila pritrjena sveča na borovi veji in je to svojevrstno božično drevo stalo na zamazani mizi med vojno opremo in bilo podprto po bajonetih, so si jih prižgali in dim božične cigarete so z globokimi in dolgimi potezami vskavali v pljuca.

Ze več dni ni bilo nobenih cigaret. Sedaj na ta božični večer so bile kakor

kraljevsko darilo. Darilo, ki je nadomestilo dodelitev, katere ni bilo v prednje vrste, nadomestilo za zavojčke iz domovine, ki niso pravočasno prispeli, ker sta se uprli temu vojna in zima z vso neusmiljenostjo in krutostjo.

Nato so imeli krompir, ki so ga bili možje počasi in previdno olupili, nekaj sardin v olju, mast in kruh. Vsako podajanje je imelo nekaj slovesnega na sebi. Počasi je gorela sveča na božičnem drevesu. Vosek je kapljal na borove igle, ki so se pod toploto ruske kože ježile in širile.

Straži, ki bi morale ob enajstih zopet nastopiti za zaščito, pa ni bilo treba oditi. Eno uro prej je bil alarm. Boljševik je napadel na božični večer leta 1941. in njegovi napadi so bili bolj divji kakor v teh prejšnjih dnevih decembra.

Nekaj novih obrazov je tiho čepelo med starimi iz te skupine, ko je minilo dolgo (Nadaljevanje na 2. strani.)

Friedrich Horstmann:

Božični pozdravi frontl in domovini

Ob teh božičnih praznikih se obračajo misli mnogih gorenjskih mater in nevest, očetov in bratov k tistim, ki stojijo nekje na fronti, ali ki se vežbajo za frontno službo v kakšni garniziji v domovini. Mnogi izmed njih so nam pisali, naj sporočimo njihove pozdrave ljubim v domovino v našem časopisu, in mi smo, v kolikor nam je bilo to mogoče, tem prošnam ugodili. Široka vez, spletena iz vročih želj domovine in upolnih misli mož tam zunaj v vojni se plete sem in tja. Oklenila nas bo vse tem tesneje, čim trdnejša je naša vera v dobro stvar in v sigurnost zmage.

Mnogo cerkvenih zvonov, ki so prejšnja leta zvonili v sveti noči in klicali vernike v hiše božje, je onemelo. Na zapadu in severu Reicha so barbarski anglo-ameriški letalci uničili v mnogih mestih najlepša spričevala bivše gradbene umetnosti in ljudem vzeli kraje za razgovor z njihovim Bogom. V širokih delih Dolenjske so morilski pomagači Moskve zažgali cerkve in kapele, da, ravno tako ko v matični deželi boljševizma, odujijo kristjanstvu narod v njegovi celoti in ga predajo brezbožnemu nihilizmu. Cerkev in stolne cerkve, ki so jih sovražniki naše vere oskrnili in porušili na Severu in Jugu, so danes in za vse čase priče velike nevarnosti, v kakršno zapadna kultura še ni bila postavljena. Kakor je bilo pred kratkim v Sučurcu 130 vernikov pomorjenih med službo božjo po ameriških letalcih in kakor te žrtve obtožujejo peklenko barbarstvo sovražnikove vojne z bombami, tako dvigajo danes mladi Evropejci svoj glas, da si v goreči molitvi izprošijo od Vsemogočnega milost in moč, da bi pomagal vojakom tam zunaj in vsem ljudem v domovini v boju za vzdrževanje našega življenja in rešitev krščanske kulture.

Vpetič je že da obhajamo božične praznike med vojno. Ne vemo, če bodo ti zadnji. Vojna je zadobila oblike, v katerih se ne more nihče postaviti za preroka in prerokovati konec borbe za vodstvo v Evropi in na svetu. Vse je v teku. Fronte se premikajo, ne da bi se s tem odločalo vojno dogajanje. Če so si naši vojaki prižgali svoje lučke za božični praznik ob Volgi in Kavkazu, stoje danes zopet ob Dnjepru, ne da bi s tem niti najmanjše izgubili šanse zmage. Odločilni danes niso prostori, ampak uničenje nasprotnika ob čim najmanjših lastnih zgubah. Krvni davek sovražnika na Vzhodu je ogromen in učinkuje tudi pri še tako velikem številu naroda. Metode pa, s katerimi poganjajo vzhodne narode v vojno, zbežajo merila, s katerimi navadno računa evropska nacija. Prilagodili smo se metodam nasprotnika, ne da bi jih posnemali. Naše močnejše vodstvo uporablja ljudi in material raz višjih vidikov. Iz dogajanj med potekom vojne nastajajo vedno nove ideje. Tako bo naposled vendar uspelo, poraziti po številu in oborožitvi močnejšega sovražnika in razviti zastavo zmage za vedno.

Ob teh božičnih dnevih se spomnimo vseh žrtev, ki so morale biti doprinešene in med katerimi se tudi nahajajo imena vojakov iz Gorenjske. Dokazali so znova junaštvo, s katerim so se odlikovali njihovi očetje nekoč od vojn s Turki do svetovne vojne, kot sinovi teh hrabrih mož. Mnogi nosijo odlikovanja in o nekem vojaku iz Gorenjskega poročajo, da je s svojo izredno smelostjo spravil zopet v tek napad, ki je že več ur obtičal, s tem, da je skočil iz zaklona in vzravnal z dobro merjenimi strelci iz puške opravil z moštvom nekega sovjetskega gnezda strojnic. Danes diči njegova prsa odlikovanje Eisernes Kreuzes erste Klasse (železni križ prvega razreda).

Njega in vseh njegovih tovarišev se spomnimo v teh praznikih in jim želimo veliko vojaške sreče ter da bi se zdravi vrnili v domovino. V zvezi s tem sklenemo za trdno, da bomo ob danem času storili vse, da se bodo vrnili v domovino, v kateri ne bo več boljševiških tolp.

Vojni božič na vzhodni fronti

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Novo leto vojne. Pri tem se je zarila fronta v zemljo. Iz ruske kočice, ki je bila v božični noči 1941. leta pogorela do tal, je bil nekaj kilometrov oddaljen od nje nastal masiven in trden bunker. Iz velike prostornosti operacij preteklega leta je bila nastala tesna pozicijska voja — ki je bila tu pa tam pretrgana po divji opojnosti in z žarečimi plameni, da se je potem zopet uglasila kakor utrujeni valovi, ki jih olje potlača, da mirujejo.

Silke so visele ob stenah bunkerja. Iz domovine. Od deklet. V kotu je stalo pravo in pristno božično drevo. Bel papir na majhni mizi okrog katere so sedeli granadirji. Stari iz prejšnjega leta in novi, ki so prišli poleti. Pecivo je ležalo na mizah. Cigarete v škatlah. V čašah je bilo rdeče vino. Iz nikomur podobnega konca sveče na borovi veji je nastalo tucet ravnih pisanih sveč. Peč v bunkerju je izžarevala preudarno enakomerno toploto. Jeziki so se razvezali in v oči so čepeli pri svojih božičnih pismih, ki jih je Zuglührer osebno prinesel v bunker. Zavojski so ležali okrog.

Zunaj je zgrešilo nekaj granat v pokrajino. Drugače pa je bilo tiho vsa noč, ki je bila božična noč. Drug božič na Ruskem...

*

MLADI vojaki od takrat so med tem došli v stare. Oni iz leta 1941. so ali ranjeni ali padli ali dodeljeni po lazaretnih drugim enotam. Popolnoma mladi so stopili na njihovo mesto. Naloge te skupine granadirjev pa so ostale enake.

V nekaj dneh bodo zopet obhajali božič. Nijajo več bunkerja iz leta 1942. in ne več borne ruske kočice, ki se le s težavo vzdržijo v snežnem viharju. Fronta jih je zanesla in jih vodila v nove položaje. Vojna je zopet razgibana, toda ne tako kot v letu 1941., in zopet ne tako kot leto pozneje.

Obrazi so razorani po ostrih gubah, kakršnih pred dvema letoma še ni bilo. Oči so resnejše in srca vedo več in so postala še bolj prava.

V oni zavesti, o kateri je rekel nek frontni bojevnik iz prve velike vojne, da "čisti duše, če se razjeda telo", in da je v "teh trdih vojne neka svetost", obhajajo nemški vojaki na Vzhodu, da veste, tretji vojni božič. Vojni božič straže in čujčnosti pred najsvetejšim, kar branijo: pred Reichom.

Rop otrok v Južni Italiji

Rim, 23. decembra. V okviru po Moskvi uvedene akcije, zavleči južnoitalijanske otroke v Sovjetsko zvezo, so sedaj sestavili prvi transport otrok. Številni otroci so že prišli v pristanišče v Sirakuzi, odkoder jih bodo odpeljali v Sovjetsko Unijo.

Kakor poroča rimski radio, je med južnoitalijanskimi ženami delavcev top obup. Doživeti so morale najprej, da so jim odpotali njihove moče v prekomorske države in sedaj so jim pa s surovo silo iztrgali njihove otroke, ki jih bržkone nikoli več ne bodo videli. Nepozabljena bo ostala sokrivda Anglo-Amerikancev pri tem barbarstvu.

Kaj pravi sovražnik?

USA čuti vojno. Listi Zedinjenih držav ugotavljajo v svojih pregledih poteka vojne v letu 1943., da je za posameznega Amerikanca karakterističen znak minulega leta naraščajoča nedostojnost potrošnega blaga, ki so ga šteli med samo ob sebi umljive dnevyne potrebščine. Pomanjkanje blaga je doseglo že tak obseg, s kakršnim ni nihče računal v tej najbogatejši državi na svetu.

In tako je rekel prele:

1939 »Social Justice«, 22. maja 1939: ... Pater Coughlin je tole leta 1939. s krepikimi besedami pribil na sramotni oder, ko je pisal: »Vojni tovarnarji so našli trdnega zaveznika v veliki filmski industriji Amerike. Jedva se je razširila propagandistična mostrovinna Walterja Wagnerja, »Blokade«, že so bušila v svet »Priznanja ogleduha nacijev«, ki jih je spisal Warner Brothers. Ta konzervna industrija filmov ima samo ta namen, da seje v naši državi sovraštvo proti Hitlerju in Nemcem, da nam je lažja odločitev za vojno proti »diktatorju« in njegovi vladi. Drznost teh vojnih hujskačev v Hollywoodu je ista kakor ljudi v šredah. Komaj je bil Warner Brothers startal ta svoja »Priznanja«, že je tudi nadaljeval Charles Chaplin njegovo sovraštvo sejočo pot s svojim »Diktatorjem«. Al Rosen je med tem začel svojega »Psa krvoslednika v Evropi« in Samuel Goldwyn je sfilmal roman Sinclairja Lewisa: »Tukaj se ne more nič zgoditi!«.

Trajni hudi boji na Vzhodu

Na Krimu uničen sovjetski bataljon — Nadaljnji nemški sunek pri Kirovogradu

Oberkommando der Wehrmacht je dne 22. decembra objavilo:

Na severni fronti Krima smo obkolili in uničili nek napadajoči sovjetski bataljon.

Ponovni silni sovražnikovi napadi na mostišče pri Nikopolu in fronto jugozahodno od Dnepropetrovska so ostali brez uspeha.

Jugovzhodno od Kirovograda so naše čete sunile še dalje naprej. Od 5. do 21. decembra smo samo na področju nekega tukaj napadajočega armadnega zbora pripekljali 1300 ujetnikov, uplenili ali uničili pa 274 oklopnjakov in 306 topov vsake vrste ter številna druga orožja.

V prostoru severovzhodno od Žitomira so se naše čete ubranile močnih sovražnih nasprotnih napadov in uničile 37 sovjetskih oklopnjakov.

Severozahodno od Rečice smo z lastnim napadom v težavnem svetu premagali odpor Sovjetov in odstranili neko vrzel v fronti. Masa neke sovražne divizije gardnih strelcev je bila pri tem razbita. Pripekljali smo številne ujetnike in obsežen plen.

V prostoru severno in vzhodno od Viteb-

ska so v težkih premenljivih bojih spodleteli ponovni sovražnikovi prodorni poskusi. Krajevne vdore smo odpravili ali zajezili. Na nekaterih vdornih mestih se bijejo še boji. Sovjeti so v tem odseku zgubili 20 oklopnjakov.

Tudi severozahodno od Nevla smo zavrnili silne sovražnikove napade. Visoko iz Severa poročajo o živahnem delovanju obojestranskih udarnih čet. Izvidniški gunki boljševikov so spodleteli z visokimi sovražnikoviimi zgubami.

V Južni Italiji so popustili sovražnikovi napadi ob Jadranski obali. Slabejše sunke v odseku pri Ortoni smo odbili. Na ostali fronti je dan potekel mirno razen brezuspešnega delovanja sovražnih udarnih čet.

Na morju pri Siciliji so nemška bojna letala z bombami pogodila in težko poškodovala dve sovražni trgovski ladji srednje velikosti.

Nekaj sovražnih letal je v minuli noči odvrlo bombe v Zapadni Nemčiji.

Nemška letala so v noči na 22. december izvršila vznemirjevalne napade na Južnem Angleškem.

Moskovski gigantski načrt zaslužnjenja

Premagano evropsko delavstvo za nadaljnje Stalinove načrte zavojevanja

Stockholm, 23. decembra. Snov o zaslužnjenju delavcev celih dežel za sovjetske namene obravnava vnovič boljševiški časopis »Vojna Raboči Klasa«, ki nedvoumno zastopa Leninova načela o vojni kot sredstva za svetovno revolucijo in svetovno gospodstvo. Moskovski organ zahteva, da mora sovjetska zveza v prvi vrsti dobiti pravico razpolaganja z vsemi delovnimi silami premaganih narodov, to se pravi vseh narodov, glede katerih se boljševiki nečajo, da jih bodo s pomočjo svojih plutokratskih zaveznikov premagali in tako poboljševičili.

Zahtevo po izročitvi celih suženjskih armad iz evropskih dežel utemeljujejo »znanstvena« preiskavanja profesorja Vargasa, ki ima pomembno mesto v boljševiški politiki kot predsednik tako znanega zavoda za svetovno gospodarstvo v Moskvi in ki je tudi že nastopil kot povzročitelj absurdnih načrtov za dolgoletno odvajanje nemških delovnih sil v Sibirijo. Po Stalinovem nalogu zahteva popolno izročitev industrije in delovnih sil v ogromni izmeri. Sam na sebi se zdi ta vidik, posebno kar se tiče delovnih sil, naravnost aboten za državo, kakršna je Sovjetska zveza, ker živi v takem obilju surovin in ljudi, da si celo sedaj kljub brezdvomno enormnim materialnim in človeškim zgubam dovoli, voditi izredno napadalno vojno, da doseže daleč segajoče cilje osvojevanja proti vsej Evropi. Da bi lahko nadaljevali svoj boj zavojevanja ne samo proti Evropi, ampak tudi proti ostalemu svetu, bi se radi polastili

li šolanih delavskih množic evropske celine, jih zaradi varnosti spravili v notranjost sovjetskega prostora in tam nasitili že v velikanski izmeri izgrajeno oboroževalno industrijo s tem novim materialom ljudi, da bi naposled v »tretji svetovni vojni« začeli boj z najbolj oboroženimi industrijskimi državami Zapada.

To je v kratkih besedah povedano, blazni načrt Kremija, ki ga uniči nemška oborožena sila. Celó popolnoma teritorialne želje po ekspanziji stopijo v drugo vrsto, če jih merimo s tem projektom boljševizma za svetovno revolucijo in svetovno gospodstvo. Proletarizacija in zaslužnjenje celotnega visoko stoječega evropskega delavstva je skrajni cilj Stalina. Niti nevtraleci ne morejo potem še upati, da si jih že židovska agitacija in spletke pomočnikov in pomagačev boljševizma zavlekle ob rob vojne, da bodo ušli velikemu poginu. Če bi zmagali Sovjeti, ne bi bilo nobenega razločka več med zaslužnjenjem delavstva v Nemčiji in drugih evropskih državah. Samo nemški zavezujoči nasipi obvarujejo Evropo pred to strašno usodo.

V Zedinjenih državah se vedno bolj množijo glasovi, ki zahtevajo hitrejša nadaljevanja razprodaje britanskega empira v Severni Ameriki. Tako zahteva sedaj senator Brewster, ki je pred kratkim potoval okrog sveta, naj Anglija prepusti Zedinjenim državam dele svojih petrolejskih polj ob Perzijskem zalivu, da izravna s tem »neprimerno visoke vojne davjave Zedinjenih držav.«

Boljševiški prodorni poskusi spodleteli

412 ruskih oklopnjakov uničenih v 2 dneh — 98 terorističnih letal sestreljenih

Oberkommando der Wehrmacht je dne 21. decembra objavilo:

Ob mostišču pri Nikopolu in jugozahodno od Dnepropetrovska so se v dvodnevni hudi boj izjalovili vsi prodorni poskusi Sovjetov. Sovražnik je znova utrpel visoke zube ljudi in materiala. Jugovzhodno od Kirovograda smo po težki premenljivi borbi prestregli z močnimi silami izvedene napade boljševikov in razbili ali uničili sovražnikove skupine, ki so prodrle. Severno od Kirovograda in južno od Čerkasov so ostali brezuspešni krajevno izvedeni sunki Sovjetov. Z lastnimi nasprotnimi napadi so si pridobili sveta.

Pri Korostenu in ob Brezni so naše čete kljub žilavemu sovražnemu odporu sunile dalje naprej. Pri tem smo samo v prostoru pri Korostenu uničili 43 sovjetskih oklopnjakov in 42 topov.

Na bojišču pri Vitebsku so Sovjeti ojačili svoj pritisk. Težki obrambni boji še trajajo podnevi in ponoči z naraščajočo silovitostjo. Uničili smo 80 oklopnjakov in 39 topov.

Severozahodno od Nevla so Sovjeti brez uspeha napadali.

V obeh zadnjih dneh smo na vzhodni fronti odstrelili vsega skupaj 412 sovjetskih oklopnjakov.

V zapadnem odseku južnoitalijanske

fronte smo zavrnili več sovražnih udarnih čet. Neposredno ob jadranski obali so od večeraj v teku močni britanski napadi. Zrušili so se z visokimi sovražnikoviimi zgubami pred našimi položaji.

Nad Sredozemljem je bilo večeraj v zračnih bojih in po protiletalskem topništvu ter po lahkih pomorskih bojnih silah in po morskem protiletalskem topništvu uničenih 18 sovražnih letal, med temi 8 štirimotornih bombnikov. Eno lovsko letalo smo zgubili.

Skupine sovražnih bombnikov so podnevi znova izvršile težak zastrahovalni napad na stanovanjske četrti mesta Bremen. V težkih zračnih bojih in po protiletalskem topništvu smo sestrelili najmanj 45 sovražnih letal. V večernih urah večerajšnjega dne so močne britanske letalske sile napadle ozemlje ob Rheinu in Mainu. Po odvrgenih razstrelnih in zažigalnih bombah so nastale težke škode v stanovanjskih okoliših, zlasti v Frankfurtu am Main, Offenbachu in Mannheimu. Sile zračne obrambe so pri teh napadih sestrelile 49 štirimotornih bombnikov. Štiri nadaljnja letala je sovražnik zgubil nad zasedenimi zapadnimi ozemlji.

S tem smo 20. decembra in v noči na 21. december po doslej došli še nepopolnih poročilih sestrelili 98 sovražnih letal.

Nemška letala so v noči na 21. december bombardirala cilje na ozemlju ob izlivu Tenze,

(ZRCALO ČASA)

Komunisti v Alžiru so zahtevali od odbora dialektov, naj sklene s Sovjetsko zvezo pogodbo po Benešovem vzoru. Hočejo torej načrtno pospeševati boljševizacijo po Anglo-Amerikancih zasedenih ozemljih.

Na zborovanju v Parizu, ki ga je bila obiskala množica 30.000 ljudi, je izvajal vodja narodne ljudske stranke Marcel Deat med drugim sledeče: »Kdor hoče imeti red in varnost, bo moral brez dvoumnosti proglasiti svojo voljo, da se bo bojeval do zmage ob strani Nemčije in Evrope.«

Bolivijskega predsednika Penarando so, kakor javlja Reuter iz La Paza, strmoglavili z državnim udarom. Reuter javlja k temu iz La Paza, da so pod vodstvom majorja Villeroela sestavili v Boliviji novo vlado.

Komentator turške radiooddajne postaje ugotavlja v okviru pregleda o splošnem vojnem položaju, da sovjetska ofenziva na vzhodni fronti že dva meseca ni mogla doseči nobenih bistvenih napredkov.

Zlivo svarilo pred nevarnostmi komunizma vsebuje pastirsko pismo kardinala in nadškofa v Milanu, dra. Schusterja. Komunistični svetovni nazor je, tako pravi to pastirsko pismo, materialistične in poganske prirode in inozemskega porekla.

Za razpoloženje severnoameriških vojakov nasproti washingtonskim političarjem je značilna izjava poveljnika ameriške legije, v kateri se glasi doslovno: »Prižgali bomo jrese od veselja in do tal požgali washingtonski hlev verice, če vojaki, ki se vračajo s fronte, ne bodo dobili tega, kar jim pripada.«

Vojni minister Zedinjenih držav Stimson je dal v soboto po nalogu predsednika Roosevelta vojaško zasesti pet obratov Western Electric Company. To je bilo odredeno, ker so delavci teh vojnovažnih obratov začeli stavkati.

Vodja francoske ljudske stranke Jacques Doriot je kot pripadnik legije francoskih protivojcev na vzhodni fronti dobil odlikovanje Elsernes Kreuzes (železni križ).

Razkrinkani morilci

Berlin, 23. decembra. Ko so morale ameriške bombne skupine nad Brenom plačati pazljivo nemški obrambi svoj tribut, se je prizibalo na zemljo iz razbitih »štirimotornih letal« nekaj ameriških letalcev, ki so imeli na svojih uniformah in opravi napis »Murder Scorpions« (Zdrženje morilcev). S tem ciničnim razkrinkanjem — na kar so bili ti zračni gangsterji očividno še celó ponosni — je enkrat za vselej britansko-amerikansko vodstvo zračne vojne dokazalo zločinske namene svojega nečloveškega načina vojne.

Težke zube komunističnih tolp

Berlin, 23. decembra. Po nemških četah povzeta čistjenja v prostoru Vzhodne Bosne so dovedla do novih uspehov. Pri tem so bile razbite komunistične tolpe v številu 12.000 do 15.000 mož. Zelo majhnim nemškim zgubam stoje nasproti zube tolp, ki so zgubili samo pri tem podvzetju 2926 mrtvih, nad 4000 ranjenih, 2668 ujetnikov in 107 strojin, 58 metalcev granat, 24 topov in protiooklopnjskih topov, večje število avtomobilov nad 500 konj in mul ter obsežne količine municije in vojnega orožja.

„Sveta gora“ v Albaniji premagana

Berlin, 23. decembra. V teku uspešnega očiščevalnega podvzetja proti komunističnim tolpam na Balkanu so te dni nemški gorski lovci premagali 2500 metrov visoko »Sveto goro« Albancev. Po naporni poti navzgor skozi gorski masiv Tomori so prodirale udarne čete nad snežno mejo in dovršile s tem posebno visokoplaninsko storitev. Zadnji del poti navzgor je prevzela neka četa nemških gorskih lovcev, ki je sestavljena iz moštva, ki so v svoji alpski domovini gorski vodniki. Z vrvmi in cepini so premagali tudi zadnje strme stene v skalah. Od tega dne veje na vrhu gorovja Tomori vojna zastava Reicha.

Težki spopadi v Neaplju

Milan, 23. decembra. V Neaplju je prišlo do težkih spopadov med študenti z univerze in policijo vojaške vlade zaveznikov, pri katerih sta imele obe strani mrtve in ranjene. Na nekem shodu so zavzeli študentje stališče proti odredbam angleško-amerikanskih zasedbenih oblasti. Ko se na zahtevo anglo-amerikanske policije niso razšli, je ta začela na nje streljati. Anglo-Amerikanci so zaprli univerzo in aretirali mnogo študentov.

Tako se je končala Jugoslavija

Spisal Danilo Gregorić Copyright 1943 by Wilhelm Goldmann Verlag in Leipzig 27

Nastalo je malo premikanje. Cvetković se je bil pojavil na peronu z Mačkom in Cincar-Markovičem. Vsi trije so bili na oči utrujeni, videti pa je bilo, da jih je navdajalo veselje, da so sedaj stali pred dovršitvijo velikega dela. Cvetković je bil z naglimi koraki izstopil k skupini ministrov, ko ga je klical nekdo na telefon.

Hitro sem Kulovca še vprašal:

»Kaj prav za prav pomeni ta stvar s Konstantinovičem?«

Prijazen, dobrodušen obraz s pametnimi očmi se je zatemnil. Krenja z roko, kakor da bi se hotel znebiti nečesa nadežnega, je podčrtal spremembo izraza v licu.

»No, da, iz protesta je bil demisioniral, nato pa je dobil od svojih ložnih bratov nalogo, naj ostane še toliko časa v vladi, dokler se ne bodo končala vsa posvetovanja. Tako je umaknil svoj odstop in vohunil pri nas. In ko je videl, da je bilo vse gotovo, je še enkrat odstopil. Izpolnil je bil svojo nalogo.«

Cvetković se je bil vrnil z zamišljenim obrazom. Opazil sem, da ni bilo nič dobrega, kar so mu telefonično sporočili. Pozneje sem zvedel, da ga je poklical k telefonu kraljev namestnik in mu sporočil, da je dobil informacijo, da sta na progi do ogrske meje podminirana dva mosta, da bi pognali poseben vlak v znak.

Še enkrat pozdrav, in vstopili smo. Razen obeh jugoslovanskih državnikov so bili v vlaku še pl. Heeren in mala skupina najbolj znanih jugoslovanskih novinarjev. Vlak je počasi zapustil kolodvor.

Člani vlade so pozdravljali. Čisto spredaj je stal Maček in mahal s svojim rjavim klobučavimastim klobukom.

»Opravi dobro, Dragiša!« je klical mahajočemu Cvetkoviću. »Jaz bom že tukaj držal vse trdno v roki.«

Informacija glede pripravljenih razstrelnih atentatov se je izkazala kot nepravilna. Prihodnji predpoldan smo se pripeljali na z zastavami okrašeni vhodni kolodvor v Wenu. Pl. Ribbentrop je stal na peronu, čil, smehljajoč se, visoko zravnal. Zraven njega poslanec Schmidt, ki se mu je poznalo iskreno veselje, da se je stvar tako daleč razvila.

Kratek pozdrav, nekaj minut pozneje sem sedel nasproti mojemu prijatelju v njegovi sobi v hotelu Imperial.

Na kratko sem mu orisal položaj.

»Kakšna je stvar z generali?« je vprašal.

»Minister vojske, šef generalnega štaba in večina poveljnikov armadnih zborov so za to. En del, in sicer zelo majhen, se je izrekel proti.«

»In mislite vi, da bi iz tega lahko kaj nastalo?«

»Ne verjamem, treba je le končno poseči energično vmes.«

»Saj nismo mogli razumeti, zakaj so to stvar pri vas vedno znova zavračali. Že veliko prej bi bili lahko na tem, in vaša država bi si bila prihranila ves vročinski val.«

»Upam, da se bo sedaj vse dobro izteklo in naglo odvijalo, čeprav se ne smejo podcenjevati težkoče.«

»Reichsaussenminister bo vas pozneje predstavil Führerju. On že ve o vas.«

In dve uri pozneje sem bil v veliki belvederski dvorani. Živahna množica novinarjev, ki so govorili vse vprek v vseh jezikih, iz vseh delov sveta, je stala in hodila okrog, izmenjavala zadnje informacije, povpraševala po podrobnostih. Oblegala nemške tovarise s svojimi prošnjami zaradi pravočasnih telefonskih zvez in prenosov slik. Bila je tako prava atmosfera, kakršna je pri ljudeh tiska pred velikimi dogodki zgodovinskega pomena.

Moj berlinski dopisnik Sokolović je bil tudi tukaj. Usedel sem se z njim v nek kot in mu naglo narekoval dva uvodna članka, vtem ko smo čakali na začetek državnega čina. Enega za jutranji list, drugega za večerni list moje založbe.

Ničesar nisem opazil o hrupu, ki je napolnil veliki prostor. Javno sem videl pred sabo sliko Jugoslavije. Državo, katere meje so bile zavarovane, katere polja in travnikov se ne bo dotaknila neusmiljena plima vojne, katere sinovi bodo mirno hodili za plugom, namesto da bi krvaveli za tuje račune in tuje interese, katere mesta se bodo razcvetela v trgovini in obrti, in ki bo končno dobila še svoj izhod do Sredozemskega morja — slika, ki me je navdajala z globokim veseljem in ki sem jo tudi izrazil v obeh člankih.

Poklicali so nas v dvorano. Skozi velika zrcalna okna smo videli preprogo krasnega starega belvederskega parka z negovanimi travami, zelenimi zidovi visokih, starih, obreznih dreves, z vodomatom. Matere so sedele na klopih, otroci so se igrali na potih. Spominjal sem se: kolikokrat sem bil tukaj otrok, kolikokrat sem se igral, divjal vzdolž dolgih potov. Star, na palico opirajoč se, mož je prišel počasi od Schwarzenbergove palače navzdol. Slika miru pod jasnimi, prozorno svetlim nebov v marcu. In dalje spodaj v lahni, modrikasti pari notranje mesto, nad katero je mohl Stefanov zvonik.

Ob dolgi mizi so pripravili devet sedežev. Pred vsakim mapo in pisalo orodje. Veliki gobelin je pokrival steno zadaj. Preprosti okras cvetja je prinesel v prostor svežost in pomlad. Nasproti mizi gosta množica zastopnikov tiska s pripravljenimi beležnicami in svinčniki. Postavljeni so bili filmski aparati, Jupitrove slike. Priključene so bile nekatere radijske oddajne postaje z njihovimi mikrofoni.

In sedaj so sedeli tukaj — ob dolgi strani in obeh ozkih straneh mize — zastopniki držav pakta treh sil. V sredini pl. Ribbentrop. Na desno od njega Cvetković, naprej Cincar-Marković. Na levi od njega Ciano, zarjavel. Videti mu je bilo, da ni prišel iz pisarne, ampak s fronte. Poleg njega starojaponski, z energijo napolnjen temni samurajski obraz Oshine. In potem še zastopniki Ogrske, Romunije, Slovaške in Bolgarije.

Po kratkem pozdravu s strani Ribbentropa je govoril Cvetković. Njegov glas je bil miren. Govoril je o politiki Jugoslavije, o želji države po miru in sodelovanju. O njeni potrditvi

Podpis pakla - Sprejem pri Führerju

Besedilo pogodbe v štirih jezikih — nemškem, italijanskem, japonskem in srbohrvaškem — je bilo podpisano. Z zanimanjem sem gledal na majhno negovano temno roko Oshine, ki je bil naglo preletel s črnilom papir in z ornamentalnimi pismenkami postavil svoj dekorativni podpis pod besedilo.

In nato se je vršil sprejem pri Führerju. Stali smo v eni vrsti v belvederski zrcalni dvorani pod čudovito štukaturo. Z naglimi krenjami je bil Führer vstopil. In šel je nato vzdolž vrste. Zraven njega Ribbentrop, ki je predstavljal. Führer je bil pristopil do mene. Slišal sem Ribbentropov glas, ki je predstavljajoč izgovoril moje ime. Dolgo stiskanje roke. Velike modre oči Führerja so jasno in trdno počivale na meni. Prijazen smehljaj mu je bil na obrazu. Schmidt zraven mene je rekel:

»Gospod Gregorić je eden izmed prvobojevnikov za to, kar se je danes ustvarilo.«

Jugoslavija pristopi k paktu treh sil.

Dne 25. marca 1941. leta se je izvršil s slovesnim državnim činom na gradu Belvedere v Wenu pristop kraljevine Jugoslavije k paktu treh sil. — Reichsaussenminister pl. Ribbentrop in jugoslovanski ministrski predsednik Cvetković podpisujeta pogodbo.

novoga evropskega reda, o trdnem sklepu, sodelovati pri izgradnji Evrope v okviru pakta treh sil. Vedel sem, da je bil zadnji odstavek pristavljen šele v najzadnjem trenutku, drugi ljudje tega niso vedeli. Zato je bil splošni vtis dober.

Ribbentrop je odgovoril: Pozdravil je Jugoslavijo, novo članico v rodni narodov, ki se je bila priznala za novo ureditev Evrope. In nato je v ostrih besedah, zbadljivo in jekleno, obračunal z Anglijo, ki v nasprotju v stremelju po evropskem miru in sodelovanju vedno znova poskuša, naščuvati evropske narode drugega proti drugemu in tako zasejati nesrečo in nemir na evropski celini.

Blisčeca luč v sobi je jedko obsvetljivala obraze državnikov. Brneče filmske aparate so bili prinesli do njih. Fotografski aparati so izpopolnjevali ozračje.

Tako je Jugoslavija pristopila k paktu treh sil.

Isti večer smo se peljali v Belgrad nazaj. V salonskem vozu smo sedeli četvorica: Cvetković, pl. Heeren, nemški tiskovni ataše v Belgradu, dr. Berge, in jaz. Razgovarjali smo se o dogodku dneva. Cvetković je rekel:

»Zdaj bomo končno začeli in bomo z vso energijo napravili red v državi. Britanske propagande, ki narod uplaši, bo sedaj konec. Sedaj bo vse postavljeno na svoje mesto.«

Pripomnil sem, da je že skrajni čas, nastopiti končno enkrat z energičnimi ukrepi.

»Doselej tega nismo mogli«, je menil Cvetković, »kajti naša pozicija še ni bila popolnoma pojasnjena. Toda po podpisu odpadejo vse ovire, in najprej moramo začeti enkrat z velikim propagandnim pohodom, da poučimo narod o paktu. Jaz sam bom imel zborovanja v vseh večjih krajih države in obrazložil, kako je s paktom in kaj vse smo dosegli.«

Heeren se je bil poglubil v razgovor s svo-

jim sotrudnikom. Med tem mi je rekel Cvetković:

»Tega, kar smo dobili mi, ni dobil noben narod. S pristopom k paktu in z dodatnimi zaobliskami smo si popolnoma zagotovili našo državo in njeno bodočnost postavili v vsakem oziru na trdne podlage. Razen izjave o garanciji za naše meje in priznanja naše polne suverenosti in integritete ter razen zagotovila, da čete Osi ne bodo stopile na jugoslovansko ozemlje, niti korakale ali se vozile skozi našo državo, smo gradili z neobjavljenimi podatki tudi za bodočnost.«

»Kaj pa stoji prav za prav v teh dodatkih? Dobil sem neke informacije glede tega, toda doslej še ne vem natančno, sem vprašal Cvetkovića.

»Prvič zagotovilo, da bomo po vojni dobili Solun. Drugič določilo o sodelovanju jugoslovanskega in nemškega gospodarstva. Tretjič obvezo Jugoslavije, da ne dopusti nobene Nemcem sovražne propagande. In končno dogovor o prepustu transportov z vojnimi materialom in ranjenici čez jugoslovansko ozemlje ter oprostitev Jugoslavije od pogodbene dolžnosti pomoči. Tukaj je ogromna šansa za Jugoslavijo. Če imamo Solun in svoje gospodarstvo potem prilagodimo gospodarstvu Nemčije, imamo ogromne možnosti razmaha. Velika pot Donava — Morava — Vardar — Egejsko morje in torej gospodarska os Jugovzhoda so dane v naše roke. In v gospodarskem sodelovanju z Nemčijo vidimo možnosti za podvig, za blagostanje, kakršnega v naši državi nikoli niso poznali in ga tudi nikoli ne domnevali.

Cvetković mi je popoldne pripovedoval o svojem razgovoru s Führerjem. Führer je imel za Jugoslavijo besede polne simpatije in topline. Videti mu je bilo, da je bila s pristopom Jugoslavije k paktu storjena ureditev, ki mu je bila posebno pri srcu. In slika bodočnosti, ki jo je razvil pred očmi jugoslovanskih državnikov, o razvoju Evrope, Jugovzhoda in Jugoslavije v bodoči periodi je bila takšna, da si je jugoslovanski državniki boljše niso mogli misliti. (Dalje prihodnjic)

Mrtvaški ples v Ložki dolini

Komuniste je molk ljudstva jezil, zato so uprizorili še druge poboje. Nekoliko pozneje so odpeljali iz Babnega polja v gozd upokojenega financarja Mestnika Antona in nekega bivšega orožnika iz Like. Tudi ozadje tega umora ni znano. Čudno je to, da so ubili Mestnika, za katerega je bilo znano, da je bil organizator in blagajnik OF v Babnem polju. Ljudje so molčali, komunisti pa so uvideli, da jim tako cvetje ne bo šlo v klasje, kajti niti enega človeka niso mogli dobiti za v hribe in tudi podpore ni bilo.

Zato so začeli drugo igro.

»Republika« in njeni sadovi

Konec aprila 1942 so začeli pripravljati napad na Ložko dolino. Sodelovali so Ložani, ki so zasekali cesto od Loža do Bloške police. To je bila le navidezna igra, kajti prav majhno posadko karabinerjev je avtoprevoznik Turšič iz Cerknice, čigar sin se je po 8. septembru krasno izkazal, odpeljal čez Gor. Jezero v Cerknici. Niti enemu Italijanu se ni skrivil las.

Šele ko je majhna posadka odšla, so prišli »osvoboditelji« v Stari trg. Čudno je, da niso »zasledovali« okupatorja dalje, ampak so ga lepo pustili v Cerknici popolnoma v miru.

Komunisti tedaj niso imeli nikakega orožja, temveč so samo prepevali in se pridno vozili sem in tja s Kovačevim luksuznim avtom. Sam štab ni hotel stanovati v Starem trgu, torej v središču fare, ampak se je naselil čisto pod gozdom v graščini Snežnik. Ljudstvo so pitali s fantastičnimi novicami o velikanskih osvajanjih, stražo pa so morali držati 16 letni fantički pod komandom zdaj že pokojnega Milana Janežiča iz Starega trga.

Po dobrem mesecu »svobodne republike« in strahovlade so neko soboto opoldne vdrl v prvo slovensko sovjetsko republiko »drznje« kraljevi grenadirji, in sicer ne tam, kjer so jih domači tolovaji pričakovali, namreč po zasekani poti od Bloške police, ampak pridrveli so čez hrib Pogačar kar po gozdu in pokosili s strojnimi tik pod Starim trgom 11 mladih

fantov, med temi 5 fantičkov izpod 16 let. Opletili so dve trgovini, uničili 3 gostilne, popolnoma razbili in okradli občinsko pisarno ter do tal požgali 6 hiš v Ložu in Starem trgu. Tri dni so bili ljudje popolnoma brezpravni. Grenadirji so pili, žrli in počenjali strašne stvari, oficirji niso imeli nobene moči. Samo pogumemu in spretnemu nastopu ravnatelja g. Frurge, ki je italijanski državljani, se je zahvaliti, da ni bilo pobitih še mnogo nedolžnih ljudi, ki so že stali v vrsti pred puško.

Republika v drugo

Uspeh te enomesne komunistične občeti je bil ta, da je padlo 11 mladih zapeljanih ljudi in bilo okrog 3 milijone lir škode. Saj je šlo samo radijskih aparatov 95 v franže!

Zdaj pa čujte in strnite! Namesto da bi tolovaji, ki so prej prirejali pred zastavo z rdečo zvezdo mitinge, zadržali kraljeve grenadirje z orožjem v roki, so se sporazumno z njimi že v petek zvečer umaknili, zapeljane ljudi pa so pustili njihovi usodi.

Kaj je bil cilj te slavne republike, je najbolj jasno povedal v neki trgovini v Starem trgu znani komunist, občinski blagajnik France Plos iz Markovca. Ko je med drugo komunistično zasedbo protestiral nek trgovec, da ne bodo domačini več stali na straži, ker ni nobenega haska, kvečemu žrtve, se je razkoračil in zagobezdal dobesedno takole:

»Ti bom pa jaz povedal, kakšen je bil uspeh naše akcije! Uspeh je bil ta, da je šlo toliko ljudi v hribe, ki jih drugače ne bi nikdar pridobili zase. Vidiš, to je bil naš cilj!«

Vendar moramo povedati, da kljub vsem močim terorističnim dejanjem ni šlo veliko ljudi v hribe. Zato so komunisti ustanovili drugo sovjetsko republiko v Ložki dolini.

Ko se je posadka grenadirjev po treh dneh umaknila na Bloke, so čez nekaj dni spet pritavali bežeči junaki iz gozda. Toda ljudje so ostali kljub njihovim grožnjam mirni. Trepetali pa so, ker so slutili nesrečo, ki je že po treh tednih res nastopila.

Badoljevci so pustili to komunistično »vlado« dobre tri tedne docela v miru, da se je čisto izživel.

Niti mesec dni ni trajala druga komunistična zasedba, ko so proti koncu julija zopet zasedli Ložko dolino badoljevci. Nihče ni razumel, kakšen namen so imeli komunisti, da so bili drugič zasedli Ložko dolino, ko je že prva zasedba povzročila tako nesrečo. Toda dejanja so odkrila njihov pravi namen. Vedeli so, da se bliža konec njihovi strahovladi, zato so hoteli ubiti ljudem strah in trepet v meso in kri. Zato so z umori po načrtu. Med tem časom so ubili te-le žrtve:

dne 15. maja 1942 Slavka Hribarja iz Bloške police, pismonošo v Grahovem, bil je vnet prostevtar;

dne 8. junija 1942 so odpeljali Franca Kraševca, bivšega trgovskega pomočnika, v gozd in po bahanju komunistov samih najprej oslepili, mu zlomili roke in vrgli v jamo;

dne 28. maja 1942 so ubili na njivah za vasjo Janeza Nanuta iz Podcerkve: ustrelil ga je Turšič z Rakeka;

dne 27. junija so ubili Ložani v gozdu sodnika Muho. Istočasno so ustrelili komunistko Francisko Plos iz Starega trga.

Že maja meseca so ustrelili Andreja Nelca iz Igavasi, češ da je zaspal na straži.

Junija so ustrelili Marijo Truden iz Igavasi, češ da je neozdravljivo bolna.

Meseca julija so ustrelili pod Markovim hribom Janeza Kandareta iz Dan, še prej pa so mu oč iztaknili.

In julija meseca so ubili in vrgli v jamo Kozlovko Andreja Mulca iz Kozarišč.

200 žrtve v avgustu 1942

Najbližji sosedi teh žrtve so bili prepričani, da so bili ubiti po nedolžnem.

Zaradi takega terorja so ljudje živeli v strahu noč in dan. Nihče ni bil varen življenja. Komaj pa so komunisti opravili svoje, so prišli savjski grenadirji in začeli v množicah streljati.

Groze tistih dni ni mogoče popisati. Ljudje so tekali brez uma od Pončija do Pilata, pomagati pa jim ni mogel nihče. Tri tedne so regljale streljnice po Ložki dolini in sejale smrt po notranjskih njivah in travnikih. Dan za dnem je slovenska kri napajala zemljo, dan za dnem, noč za nočjo je polnil zapuščene hise jok in stok. Nikdar ne bodo Notranjci pozabili tistih žalostnih dni. Gorje tistim, ki so jih povzročili!

Dne 14. avgusta 1942 je množično streljanje nehalo, poslej so badoljevci ubijali le posameznike. Tiste dni je padlo:

Iz Loža 45 moških, 5 iz Podloža, 1 iz Bloške police, 8 iz Starega trga, 8 iz Podcerkve, 13 iz Dan, 17 iz Pudoba, 2 iz Igavasi, 1 iz Podgore, 5 iz Viševka, 14 iz Vrhlike, 1 iz Knežje njive, 1 iz Poljan, 1 iz Vrbe, 2 iz Babne police, 5 iz Smarate, 7 iz Kozarišč, 58 iz Babnega polja; torej okrog 200 fantov in mož v najlepših letih!

Ogromna večina pobitih je bila nedolžna. Pravih komunistov ni bilo niti 20%. Večina je bilo takih, ki niti vedeli niso, da so jih terenci vtaknili v kakšen odbor. Pravi komunistični organizatorji so pa že davno prej pobegnili, ker so jih bili badoljevci pravočasno obvestili.

Italijanski cesarski častnik — zaveznik komunistov

Pri italijanski cesarski posadki v Pudobi je bil neki kapitan Korić. Ta se je z domačimi fanti sprizajnil, poplaval z njimi za mizo in razglabljal o Stalinu in Rusiji in Titu in bogve še o kom. To ni bilo enkrat, ampak več ko pol leta. Korić si je pridobil pri fantih tako zaupanje, da so ga pri vsaki komunistični odločitvi vprašali za sodbo. Pokojni komunist Ponuda Janez iz Pudoba je pri nekem prepiru javno povedal:

»Tako bo, kakor bo Korić rekel.«

(Dalje prihodnjic.)

100 Abschüsse in zwölf Stunden

Bedeutende Verluste der anglo-amerikanischen Luftmörder bei den letzten Terrorangriffen über Bremen und Frankfurt

G. H. Berlin, 23. Dez. (Eigenbericht.) An den in den jüngsten Vergangenheit vor allem die einseitige Bevorzugung von Schlechtwetterangriffen auffällig. Ganz offensichtlich hatte der Respekt vor den überaus schlagkräftigen deutschen Luftverteidigungskräften, die bei normalem Wetter ihre volle Stärke ausspielen können, unseren Gegnern den Geschmack an Aktionen in klaren Nächten hinreichend verdorben.

In den vergangenen 24 Stunden durchbrachen jedoch ein Tagesangriff gegen Bremen und eine nächtliche Unternehmung gegen Frankfurt am Main diese von den Anglo-Amerikanern sich selbst auferlegte Beschränkung, denn beide Bombardements wurden erstmalig wieder unter verhältnismäßig einwandfreien Wetterbedingungen durchgeführt. Sie endeten denn auch beide mit hohen, schmerzlichen Verlusten für unsere Feinde und bestätigten eindrucksvoll die Tatsache, daß unsere Luftabwehr unter normalen Umständen jeden Terrorangriff gegen eine deutsche Stadt zu einer äußerst riskanten und verlustreichen Unternehmung werden läßt.

Bei beiden Angriffen zusammen wurden annähernd 100 Feindflugzeuge abgeschossen, davon rund 90 viermotorige Bomber. Im Verlauf eines Tages, ja von zwölf Stunden, verloren die Anglo-Amerikaner also außer ihren kostspieligen Flugzeugen erneut 800 bis 1000 Mann ihres fliegenden Personals. 15 Abschüsse im Mittelmeerraum (darunter acht schwere viermotorige Boeing-Bomber) und 4 Abschüsse über Sofia erhöhen das bedeutende anglo-amerikanische Verlustkonto dieses einen Tages noch weiter.

Für den schweren Tagesangriff gegen Bremen hatten die amerikanischen Boeing- und Liberator-Bomber (beides bekanntlich schwere viermotorige Typen) den Anflugweg über Holland und die Nordsee gewählt. Wie immer in letzter Zeit waren sie von stärkeren Verbänden schützender Jagdflugzeuge begleitet. Diese Geleitverbände wurden von deutschen Jägern sofort in heftige Luftkämpfe verwickelt und dabei von den Bomberformationen abgedrängt. Deutsche Zerstörer- und Jagdflugzeuge nahmen gleichzeitig die Bekämpfung der „Viermotorigen“ auf. Auch schwere deutsche Flakbatterien griffen wirkungsvoll in die Kämpfe ein und waren mit

Erfolg an dem hohen Abschussergebnis beteiligt.

Die im OKW-Bericht genannte Zahl von 45 Abschüssen stützt sich noch auf nicht abgeschlossene Meldungen und dürfte sich durch die Arbeit der eingesetzten Suchkommandos noch weiter erhöhen. Die deutschen Verluste blieben verhältnismäßig gering. Der Ausfall an Personal entspricht etwa der Besatzung eines einzigen abgeschossenen Terrorbombers. Durch die hohen Verluste sahen sich die Amerikaner bereits in ihrem ersten amtlichen Kommuniqué genötigt, den Ausfall von „25 schweren Bombern und 8 Jägern“ zuzugeben, was bei ihrer sonstigen

Die demaskierten Mörder

Die USA-Luftgangster bezeichnen sich selbst als „Mörder-Vereinigung“

Berlin, 23. Dezember. (Eigenbericht.) Als die amerikanischen Bomberverbände über Bremen der wachsamsten deutschen Abwehr ihren Tribut zahlen mußten, pendelten aus den zerfetzten „Viermotorigen“ einige amerikanische Flieger zur Erde, die auf ihren Uniformen und Kombinationen die offizielle Aufschrift „Murder Incorporation“ („Mörder-Vereinigung“) trugen. Mit dieser zynischen Demaskierung — die ganz offenbar noch den Stolz der Luftgangster bildete — dürfte die britisch-amerikanische Luftkriegsführung ein für allemal die verbrecherischen Absichten ihrer unmenschlichen Kriegsführung manifestiert haben.

Bisher hatten London und Washington trotz den vor aller Welt sichtbar zutage liegenden Gegenbeweisen niemals den Terrorcharakter ihrer Luftbombardements in offiziellen Auslassungen eingestehen wollen. Noch vor wenigen Tagen besaß beispielsweise der Unterstaatssekretär im britischen Luftfahrtministerium, Lord Sherwood, die Stirn von einer Beschränkung der Angriffe auf militärische Ziele zu sprechen. Nur in offiziellen Feindstimmen war bis

Meldungspraxis durchaus als Rekordgeständnis gewertet werden muß.

Der in den Abendstunden folgende Angriff britischer Nachtbomber richtete sich in erster Linie gegen Frankfurt am Main und Mannheim. Aber auch auf offene Landgemeinden im Rhein-Main-Raum wurden Bomben geworfen. Schon auf dem Anflug waren aber die britischen Verbände auf stärkste Abwehr durch deutsche Nachtjäger, schwere Flak und Scheinwerfer gestoßen. Viele der Britenbomber wurden dabei noch vor dem Angriff vom Himmel heruntergeholt. Die Dichte und Nähe des einfliegenden Bomberstromes gab einigen unserer Nachtjäger Gelegenheit zu Doppelerfolgen. Ganz besonders erfolgreich war dabei Ritterkreuzträger Major Herget, Gruppenkommandeur in einem Nachtgeschwader: Im Zeitraum von 50 Minuten brachte er allein sechs Lancaster-Bomber zum Absturz, davon vier bereits vor dem Bombenwurf. In allen Fällen wurde von der Besatzung seiner Maschine nicht nur der Brand des Feindflugzeuges, sondern auch der Aufschlag auf dem Boden einwandfrei beobachtet. Major Herget gehörte mit bisher 30 Nachtjägerfolgen (dazu 14 Abschüssen am Tage) bereits zu unseren erfolgreichsten Nachtjägern.

Die zerplatzte Weihnachts-Illusion

Stockholm, 23. Dezember. Je näher das Weihnachtsfest heranrückt, um so größer wird in London die Enttäuschung darüber, daß die englischen Truppen in Italien nicht, wie vorgesehen, dieses Fest in Rom werden feiern können. Da ist die britische Agitation wieder einmal zu voreilig gewesen und hat die Rechnung ohne den Wirt gemacht. Jetzt tritt sie kleinlaut den Rückzug an. So jammert der Reuter-Korrespondent, daß drei Feinde in Italien die anglo-amerikanischen Truppen daran gehindert hätten, ihre Weihnachtsbescherung in Rom zu erhalten: das Wetter, das Gelände und die Deutschen. „Falls sich nicht noch ein militärisches Wunder ereignet“, so meint der Reuter-Korrespondent, müßten sich die englischen Truppen weiter in Geduld fassen und ihre Enttäuschung überwinden. Die bösen Deutschen hätten sich, so stellt der Reuter-Korrespondent resigniert fest, mit den Bergen und den Flüssen und dem Schlamm verbunden, und sie hätten das mit typischer deutscher Gründlichkeit getan. Die Folge davon sei ein „jammervoll langsamer“ Vormarsch der Anglo-Amerikaner.

Die Hilfsvölker müssen bluten

Berlin, 23. Dezember. Bei den Kämpfen an der süditalienischen Gebirgsfront hat der Gegner, der immer wieder gegen die deutschen Bergstellungen anrennt, besonders hohe Verluste, an Stelle des wiederholt angekündigten Marsches auf Rom ist ein mühevoller Gebirgskrieg getreten, in dem die Anglo-Amerikaner um jeden einzelnen Berghang hart kämpfen müssen. Die Verluste hierbei zwingen den Feind schon nach wenigen Angriffstagen immer wieder Kampfpausen einzulegen, um Reserven heranzuführen und seine Verluste an Menschen und Material zu ersetzen. Auch die Nacht zum 19. Dezember und der 19. Dezember selbst verliefen an der ganzen süditalienischen Front in Ruhe. Eine weitere Folge der Verluste, die sich an der italienischen Front besonders eindringlich zeigt, ist die verstärkte Heranziehung der britischen Hilfsvölker, die ihr Blut für die Briten lassen müssen. Neben Kanadiern, Indern, Neuseeländern und Nordamerikanern haben die anglo-amerikanischen Armeen nun auch Divisionen von Badoglio-Italienern, die Gaulle-Franzosen und Marokkanern im Kampf eingesetzt. An der verhältnismäßig schmalen einzigen britisch-amerikanischen Landfront holen sich nunmehr Truppenteile von acht Völkern aller Erdteile beim Anrennen gegen die deutschen Grenadiere blutige Köpfe. Nur von den schon seit Jahren angekündigten jüdischen Divisionen wurde bisher an keiner Front etwas bemerkt. Hierauf werden die eingesetzten britischen Hilfsvölker wohl auch vergeblich warten.

„Ersatz“ für die „Internationale“

rd. Berlin, 23. Dezember. Die Sowjets gefallen sich seit einiger Zeit in der Rolle der „Nationalen“. Den Auftakt dazu gab die Komödie der Scheinauflösung der Komintern. Um das Täuschungsmanöver vollends durchzuführen, wurde nun auch die „Internationale“ bis auf Widerruf in den kommunistischen Giftschrank geschlossen und den Völkern der Sowjetunion eine neue Staatshymne beschert. Sie spricht in schönen Worten von der „einigen mächtigen Sowjetunion, die vom Willen getragen“ ist und von „unserem freien Vaterland, der Völkerfreundschaft sicherem Hort“. Es ist an dieser Hymne, die natürlich auch „Lenin des Großen“ gedenkt, sozusagen alles daran, und sie dürfte dazu angetan sein, manche harmlosen Gemüter in der Welt der Alliierten zu Tränen zu rühren ob dieser Wandlung des roten, reißenden Wolfes in ein unschuldiges, friedfertiges Lamm.

Besonderen Eindruck wird dieser neue kommunistische Singsang in den baltischen Staaten machen und bei allen denjenigen, die mit den Sowjets einmal in Tuchfühlung gekommen sind. Sie könnten auch ein Lied singen von der „Sonne der Freiheit“, die in der Sowjetunion die Gefängnismauern nicht durchdringt und die Zeuge der Massenhinrichtungen und Deportationen ist. Der Schwindel ist auf alle Fälle so dick aufgetragen, daß schon Schenkklappen dazu gehören, um ihn zu übersehen.

Neditsch und der englische Verrat

Belgrad, 23. Dezember. Der serbische Ministerpräsident Neditsch hielt am Montagabend eine Rundfunkansprache, in der er, zunächst auf das Bandenwesen eingehend, u. a. folgendes ausführte: „Tito ist heute der Liebling Moskaus und Londons geworden. Den Engländern ist noch nicht genug serbisches Blut vergossen worden. Im Jahre 1941 haben sie uns betrogen und in diesen Krieg „als ihre Verbündeten“ gezogen, indem sie uns goldene Berge versprochen. Sie haben uns im Stich gelassen, so daß wir selbst mit dem gewaltigen Deutschen Reich kämpfen mußten. Damals haben wir den Staat, die Freiheit und den König verloren. Im Jahre 1942 haben sie das „südslawische Heer in der Heimat“ erdacht. General Michailowitsch haben sie als Oberbefehlshaber aller Truppen in Südslawien in Aufruhr und Aufstand gegen die Deutschen gestürzt. 1943 ist Michailowitsch noch immer der Liebling Londons. Er ist alles, Kriegsminister, Generalstabschef und Oberbefehlshaber, aber nur so lange, als er Aufstand und Aufruhr hervorruft. Als er nichts mehr geben konnte, wurde er liquidiert und betrogen. Seine Aufgabe war beendet. Jetzt brauchen sie weder den südslawischen König noch die südslawische Regierung, die sie verfolgen, noch Michailowitsch. Tito ist heute für sie alles. Tito verteilt Länder und Städte, ernannt die Regierung und die Minister, verfaßt Verfassungen. In denen er weder den König noch die Monarchie erwähnt.“

Es gibt Menschen, denen wir nicht glauben dürfen; wenn sie reden, lügen sie, und wenn sie schweigen, denken sie nach, wie sie lügen werden. Ebenso gibt es Völker, die so perfide sind, daß man für ihr Wort nicht einen Pfennig geben kann, weil sie Lügner und Betrüger sind. So waren die Engländer immer, so sind sie geblieben und so werden sie auch bleiben. Das serbische Volk wünscht nur serbisch zu sein und zu bleiben. Der Bolschewismus hat weder mit dem serbischen Geist noch mit der serbischen Kultur etwas Gemeinsames. Das serbische Volk wird gegen Tito, den kommunistischen Abenteurer, bis zum letzten Atemzug kämpfen, um Familie, Haus und Glauben der Vorfahren zu verteidigen.“

Nur Roosevelt bringt den Völkern den Bürgerkrieg

Beispiel Nordafrika und Süditalien — Erkenntnisse nordamerikanischer Blätter

wa. Lissabon, 23. Dezember. (Eigenbericht.) Es ist oft genug auch von amerikanischer Seite eingestanden worden, daß weder England noch die USA in der Lage sein würden, Europa vor dem Chaos eines Bürgerkrieges zu bewahren, wenn die „anglo-amerikanisch-bolschewistische Allianz“ zu der Herrschaft auf dem Kontinent gelangen sollte. Mit einer nicht zu übertreffenden Deutlichkeit wird diese Feststellung jetzt von der bekannten linksgerichteten USA-Zeitschrift „News Republic“ getroffen.

Amerika, so erklärt die USA-Zeitschrift, dürfe nicht die Gefahren der sozialen und politischen Konflikte verkennen, die unter der Oberfläche Europas vor sich gehen. In Nordafrika seien die Kämpfe zwischen den Anhängern der ehemaligen französischen Kommunisten und den militärischen und bürokratischen Elementen nur vorübergehend geklärt worden, und es würde ein nicht zu verantwortender Optimismus sein, anzunehmen, daß die Lage durch die Anerkennung des Algier-Komitees geregelt sei. Die schlummernden Kräfte eines französischen Bürgerkrieges könnten in jedem Augenblick erwachen.

In den von den Briten und Amerikanern besetzten italienischen Gebieten sei der Bürgerkrieg im Anfangsstadium ebenso bereits vorhanden, wobei es sich, so unterstreicht die „News Republic“, nicht nur um den Aufeinanderprall von italienischen Parteien, sondern von jenen Kräften unter den Alliierten handelt, die ein Königshaus mit einem Badoglio-Regime verteidigen, und jenen, die für eine revolutionäre, also kommunistische Volksherrschaft eintreten. Es sei im höchsten Grade bezeichnend, daß Badoglio sich durch ein im Mitteilungsblatt der 8. Armee veröffentlichtes Interview an die Alliierten gewandt und sie um Hilfe gegen den Kommunismus gebeten habe. Am schärfsten seien all diese Konflikte zwischen den Bandengruppen auf dem Balkan zum Ausbruch gekommen. Auseinandersetzungen würden nicht endigen, bevor die Probleme des großen europäischen Bürgerkrieges gelöst seien.

Das linksradikale Blatt übersieht in seinen Betrachtungen das wesentliche Merkmal dieser gefährlichen Gegensätze und Unruhen: Der Bürgerkrieg droht nur dort, wo die Alliierten die Besatzungsmacht sind oder Bandengruppen aufeinanderprallen.

Gleichzeitig glaubt „New York Herald Tribune“ auf Grund eines Studiums der gegenwärtig in Kairo durchgeführten verschiedenen Exilregierungen an ein europäisches Chaos. Das Blatt verwechselt ebenfalls das chaotische, ja gespenstische Treiben der Emigranten mit der so anders gearteten Haltung der Völker Europas. Es gäbe, so erklärt das amerikanische Blatt, nur zwei Möglichkeiten für ein „alliiertes“ Nachkriegs-Europa. Die eine ist die, daß die sozialen und psychologischen Zerstörungen des Krieges ein völliges und endgültiges Chaos hervorgerufen, in dem alles zugrunde geht; die andere ist die, daß durch Not und Elend alle Konflikte zwischen den gesellschaftlichen und sozialen Interessen so restlos ausgetilgt werden, daß gewissermaßen aus den Trümmern Europas heraus eine neue Epoche begonnen werden könnte.

Es ist höchst bezeichnend für die Wahnvorstellungen der Amerikaner, daß das amerikanische Blatt als mutmaßliche Entwicklung für Europa die sich in Alger und Süditalien anbahnende unzweideutige, vom Bolschewismus beherrschte Bürgerkriegsgefahr einfach auf den europäischen Kontinent überträgt. Die amerikanische Presse bestätigt damit nur ihre Ahnungslosigkeit über die wahren Kräfte, die Europa gestalten.

„Auf diesem Gebiet muß man viel vom Feind lernen“

„Daily Mirror“ vergleicht die Lage des deutschen mit der des englischen Bergmanns

Genf, 23. Dezember. Ein Sonderkorrespondent des „Daily Mirror“ vergleicht den deutschen Bergbau mit dem englischen. Während die britische Kohlenproduktion ständig zurückgeht, steige die deutsche oder bleibe zumindest stationär. Das sei eine feststehende Tatsache, die man unbedingt prüfen müsse, denn die Kohlenproduktion bilde das Fundament der Kriegsanstrengungen. Ein moderner Krieg erfordere in erster Linie, damit die Waffen hergestellt, Truppen und Material transportiert werden können, eine gesicherte Kohlenversorgung. Es lasse sich nicht bestreiten, daß selbst in den älteren Kohlengruben

des Ruhrgebietes die Produktion trotz den schweren anglo-amerikanischen Luftangriffen gehalten, vielfach sogar gesteigert werden konnte.

Welches sei das Zauberwort, das der Gegner anwende, um das zu erreichen. In erster Linie besitze Deutschland doppelt so viele Bergleute wie 1914. Aber das sei nicht einmal das Ausschlaggebende. Das Entscheidende liege vielmehr darin, daß der nationalsozialistische Staat die allgemeinen Lebens- und Arbeitsbedingungen der Bergleute wirklich hob. Sie stünden im Genuß ausgezeichneter Sozialhilfe, würden von allen Arbeitern am besten ernährt und gut bezahlt. Werde ein deutscher Bergmann krank, dann betreue man ihn ärztlich und unentgeltlich auf unbegrenzte Zeit. Erhalte er Verletzungen in der Berufsausübung oder werde er arbeitsunfähig, dann erhalte er eine ausreichende Rente. Beispielsweise gebe das Deutsche Reich im Jahre 25 Millionen Reichsmark allein für die gesundheitliche Betreuung seiner Bergleute aus und schicke sie sogar, wenn ihr Gesundheitszustand das erforderlich mache, zur Erholung in die Bäder. Gute Werkküchen sorgten dafür, daß der Bergmann am Tage mindestens eine warme Mahlzeit am Arbeitsplatz selbst einnehmen könne. Der deutsche Bergmann erhalte einen guten Lohn und daneben Sonderzulagen. Wie dankbar der deutsche Bergmann dafür sei, lasse sich an den steigenden Produktionsziffern ablesen.

Die Lage des deutschen Bergmannes unterscheide sich also grundlegend von der des englischen, der keineswegs von sich sagen könne, daß der Staat oder der Grubenbesitzer ihn so gut behandle. Auf diesem Gebiet müsse man viel vom Feind lernen, wie unangenehm das auch sein möge. Man müsse aber schnell lernen, da die Kohlenproduktionskraft von überragender Bedeutung für Englands Kriegsanstrengung sei.

Lord Mountbatten vertröstet seine Soldaten

Angst vor der Burma-Offensive — Linlithgow redet in tönenden Phrasen

Lissabon, 23. Dezember. (Eigenbericht.) Lord Mountbatten, der britische Befehlshaber in Ostasien, auf den man in London und Washington zur Zeit seiner Ernennung die höchsten Hoffnungen setzte, scheint von der Eröffnung seiner vielerörterten Offensive gegen Burma heute weiter denn je entfernt zu sein. Anlässlich einer Besichtigungstour an die Frontstellen sprach er vor Soldaten und teilte ihnen mit, alle Mittel, die sie benötigten, würden zu ihnen gelangen. Dann werde auch, wie er glaube, der Krieg gegen Japan rasch in Gang kommen. Das ist zumindest das Eingeständnis darüber, daß sich der so vielgerühmte Lord noch nicht sicher fühlt.

Den Erklärungen Mountbattens zufolge scheint die Verstärkung der britischen Luftwaffe in Indien, die von einem Reuter-Korrespondenten als siebenfach innerhalb zwei Jahren angegeben wird, noch immer nicht zu genügen. Wie aber auch aus dem gleichen Reuter-Bericht hervorgeht, hat diese Versiebenfachung sehr große Nebensorgen hervorgerufen, die nicht zur vollen Zufriedenheit gelöst werden können. Es heißt in dem Bericht, das Personal für die Flughäfen, die

Wetterbeobachtungsstationen und alle Begleiteneinrichtungen müßte hauptsächlich aus Indern rekrutiert werden. Das ist ein doppeltes Manko. Erstens zeigt es an, daß die neuen Mannschaften noch lange nicht genügend ausgebildet sein können und zweitens ist das Mißtrauen der britischen Stellen gegen die indischen Soldaten bekannt genug.

Der nach England zurückgekehrte frühere Vizekönig von Indien Lord Linlithgow versuchte bei einem offiziellen Empfang seine Mißerfolge in Indien durch tönende Phrasen zu übertünchen. Er erklärte, Indien habe einen herrlichen Beitrag zum Siege der Alliierten geleistet. Er, Lord Linlithgow, habe sich bemüht, ungeheure Vorräte an Rüstungsmaterial zu schaffen, und er danke den indischen Stellen, die ihm bei diesem Bemühen zur Seite getreten wären. Der Lord vergaß geflissentlich, auch nur auf eines der zahllosen Probleme einzugehen, die gerade dadurch entstanden waren, daß er die Kapazität Indiens in unverantwortlicher Weise allein für den britischen Krieg einsetzte und so die Hungersnot Indiens verschuldete.

Der Lichterbaum / Von Rudolf Paulsen

Der Baum als Mitte der Welt ist nordisch. Denn er trägt im Gipfel den Polarstern. Das Gefühl, daß Norden das Höchste sei, läßt sich nicht unterdrücken, obwohl es im Weltraum Höhe und Tiefe nicht gibt. Des Menschen aufrechter Gang führt die Linie vom Boden der Erde geradezu zum Nordstern. Wieviel er im Vergleich zu andern Gestirnen entfernt sei, ist uns gleichgültig. Er ist der Richt- und Leitstern. Darum schmücken wir den Baum am obersten Wipfel mit einem Stern. Dieser stärkt unsern Willen zum Pol. Am Pol möchten wir uns über die Erde erheben und einen neuen Stern für unsere Tat erobern. Der Traum von adlig-reiner Welt wird dort geträumt. Alle unsere Träume sind auch im Schlaf unter Sternen; aber den Weihnachtsbaum träumen wir, während wir wachen. Dieser Traum ist ohne Wirrnisse, ohne verzerrte Bilder, ist unser edelster Traum, ein Wachtraum unseres besten Willens.

Die Vorstellung vom Sternbaum überhaupt ist wohl überall. Denn der Mensch, der aus der Nacht seinen Qualen zum Himmel blickt, wandert wie unter blütensterngeschmückten, sich weithin verbreitenden Zweigen. Im alten Griechenland verehrt man sinnbildlich verstandene heilige Palmen als Mitte der Welt.

Der gotisch gipfelnde Bau der Tanne aber entspricht der nordischen Weltgeometrie am besten. Woher es denn auch kommt, daß der gotische Dom mit seinen pflanzlichen Gipfeln, seinen Verzweigungen, Bögen und beblühten Türmen einer Tanne nicht unähnlich ist. Das Stielstreben die hyperboräische Sehnsucht stirbt in den Nordpolfahrern so wenig aus wie in den gläubigen Herzen, die in religiöser Ekstase auf den Berg wollen.

Das Drahtgestell, an dem man im 18. Jahrhundert die Weihnachtsgaben aufhängte, war in seinem Aufbau eine Baumnachahmung. Die Lichter allerdings gehen in neuerer Zeit auf den Stern von Bethlehem zurück und das ist nur dort vergessen, wo neuschalliche, öde Glühbirnen die finstere grüne Tanne erleuchten.

In allen Märchen und bei allen Kunstkindern finden wir den mit Kerzen besteckten Baum, der im Freien steht. Das stammt aus Tagen, wo es Wohnungen im eigentlichen Sinne mit warmen Stuben noch nicht gab. Der Kerzenbaum ist auch keineswegs nur winterlich: die Kastanie (deutsch Kästenbaum) im Mai wird, wenn sie mit weißen Blüten sich füllt, als Ganzes ein Lichtertragender Grünbaum, wobei die Dolden die Kerzen sind, und wiederum gleicht jede Dolden für sich im Aufbau einem Kerzenbaum, der sich nach oben zuspitzt und die Gestalt des ganzen Baumes wiederholt.

»Spitzbögiger Zenith erhebt den Geist«, wie es im »Faust« heißt. Daß Blumen Sterne sind, weiß jedes Kindchen. Und warum sollten dann nicht Sterne Blumen sein? Wenn am Weihnachtsbaum Papierlilien mit goldenen Staubfäden sprießen, so passen sie trefflich zu den Kerzen-Sternblumen des Lichtes. Hier müssen wir nur ein wenig Phantasie und Gemüt wahren, um einen Seelenhimmel zu erleben, den moderne Ernüchterung gerne töten möchte. In einem richtig gestalteten Weihnachtsbaum (ob wir ihn nun Christtanne oder anders nennen) ist für jung und alt die wunderbarste religiöse Fantasmagorie enthalten. Des greisen Goethe zweiter Faust mit seinem himmlischen Schlusse ist darin so gut als die allerfeinste Krippenvorstellung des Kleinkindes. Nur muß dann auch Krippe, englischer Chor, die Madonna und die Taube des heiligen Geistes zu sehen sein. Die Wiederholung der sächlichen Dinge im Kleinformate wie Zepeline, silberne Flugmaschinchen usw. allein tut es nicht.

Streben des Menschen wird als Mitte empfunden, und so ist der spitzige Baum, dessen Feuer gleichzeitig von den Lichtern aus milde

wärmt (Goethe: Seelenwärme! Mittelpunkt!), für uns Nordische der Nabel der Welt, gleich Yggdrasil, der Weltesche. Wer sich unter den Weihnachtsbaum stellt oder, falls das Blümchen klein ist, setzt oder legt, der blickt in den heiligen All-Dom, überblüht von Sternen.

Uns Nordischen kann sich Weihnachten nicht nach dem Orient verschieben, umgekehrt: das Christkindchen kommt zu uns in den Norden. Denn das Isländische der ultima Thule stirbt nicht aus unter dem klaren Winterhimmel. Die alte Sage erzählt, daß in der Julnacht eine heilige Eberesche Lichter aufsteckt, die niemand löschen kann. Diesen Mythos haben wir christianisiert: die Lichter der Liebe Christi brennen unauslöschlich.

Und das Licht scheint in der Finsternis... ob das Wintersonnwendfest Sinnbild der wiedergeborenen Naturlichtkraft oder das Christfest Symbol des neuerrungenen Seelenheiles ist.

Wenn aber Licht ganz allgemein Fruchtbarkeit bedeutet, so paßt die Christgebärerin Mutter Maria trefflich unter die Tanne. Die Darstellung der Heilandes in der Nacht kommt unserm Symbolgefühl wunderbar entgegen. Daß diese Nacht (an sich der Bibel entnommen) in Schnee und Eis verlegt wird statt unter weichem, orientalischem Himmel zu funkeln, versteht sich aus der Zusammenbringung des Julfestes mit Christi Geburt. Wir würden im Sommer kein Bedürfnis haben, Weihnacht zu feiern, da blüht und sprießt ja alles so üppig, als könne es nie vergehen. Der Sinn der Wintersonnwendfeier mit ihrem flammenden Holzstoß ist doch ein anderer: Höhepunkt der Sommerkraft, des starken Lichtes.

Weihnach'en der Bäume und Blumen / Von Dr. R. Francé

Es ist nur auf den ersten Blick merkwürdig, daß die Menschen gerade in der blumenlosen Zeit zu Weihnachten einen wahren Pflanzenkultus treiben mit Weihnachtsbaum, Mistelzweig, Weihnachtsstern und Barbarazweigen. In allen diesen Weihnachtsbräuchen steckt doch ein tiefes Wissen und das Geheimnis dieser heiligsten Zeit des Jahres, nämlich darum, daß das Leben wiedergeboren und gewissermaßen der Keim zum kommenden Frühling gelegt wird.

Es sind erst neue, wissenschaftliche Forschungen, die uns das ganz klar gemacht haben auf einem ziemlich merkwürdigen Wege, der eben auch an die alten Volksbräuche anknüpft.

Namentlich in den Alpenländern ist es auf dem flachen Lande immer noch Sitte, am 4. Dezember, dem Tag der heiligen Barbara, im Obstgarten mit Knospen besetzte Zweige von Pflaumen, Kirschen, auch von Äpfeln zu schneiden und dann in einem Wasserglas in der warmen Stube zu halten. Denn man freut sich darauf, wie dann am 20. Dezember ein merkwürdiges Schwellen der Knospen eintritt und sie pünktlich am ersten Weihnachtsfeiertage zart und etwas blaß, aber doch aufblühen und das Fest verschönen.

Diese Sitte der Barbarazweige hat sich nun die wissenschaftliche Pflanzenkunde zum Untersuchungsgegenstand gewählt und hat herausbekommen, daß es wirklich nicht gelingt, Blütenzweige vor Weihnachten zum Aufblühen zu bringen. Es gibt da eine Art innerer Hemmung, über die Bäume nicht hinwegkommen, trotzdem sie schon von etwa Oktober ab ihre Blatt- und Blütenknospen, die erst für den kommenden Lenz bestimmt sind, vollständig fertig, nur zusammengewickelt in den Knospenhüllen liegen haben. Erst mit der Winter-

Wir beginnen Weihnachten mit dem Heiligen Abend, nicht mit dem frühen Morgen. In den langen dunklen Nächten steigt die Lichtsehnacht in uns auf, und dann muß das Trostbäumchen mit Kerzen blühen. Die Finsternisse mit ihren undurchsichtigen Nebeln scheinen chaotisch. Geometrisch klar aber stehen die Lichter am Baum. Wir wählen gerade Zahlen: 12 oder 24. Niemand wird dreizehn Kerzen auf den Baum tun.

Die Feste haben ihre Jahreszeiten. Unsere Seele kann sich um »ewige Pfingsten«, um »ewigen Sonntag« bemühen; aber Weihnachten bleibt immer im besten Winterfest, auch in unserem Herzen. Denn im Sommer standen wir prahlend da, im Schmuck wachsender Früchte, im Herbst hatten wir eine bescheidene Ernte, weil nicht alle Blühträume reiften, und nun im Winter sind wir still und ohne Anspruch geworden. Ists doch, als sollte sich endlose Nacht niedersenken, als sei die Blühewilligkeit der Erde gestorben, und gerade dann naht die Wende, dann gehen die Lichtlein, eins bei eins, an unserm immergrünen Bäumchen auf: Lichtglaube, Lichthoffnung, Lichtliebe. Der immergrüne Baum belebt das »Immergrün unserer Gefühle«, wie Jean Paul die Kraft des nicht verzweifelnden Herzens so schön nennt.

Weihnacht als Kinderfest! Selbstverständlich, wie schön kann es im unverdorbenen Herzen sein!

Wir wollen mit den Kindern hinaus in den Wald gehen und unterdessen hat die Mutter Besuch vom Christkind: »das bringt ihr die schönen Gaben und hilft sie hübsch aufbauen. Weihnacht ohne Geheimnis ist gar kein Weihnacht. Wie das Wunder im Baum blüht, so muß es auch in unseren Herzen blühen. Das Fest des »Kindes« für die Kinder. Und Kinder sind wir an diesem Tage mit Bewußtsein doch alle unseres Vaters im Himmel.

sonnenwende löst sich diese innere Hemmung, über deren Natur man noch nichts Näheres weiß.

Sie ist auch bei den anderen Bäumen und Sträuchern da, und gewisse Bäume, so die Linde, sind darin so hartnäckig, daß abgeschnittene Herbstzweige unter gar keinen Umständen austreiben; sie müssen bis Februar am Baum bleiben. Dann sind sie sofort bereit, sich zu entfalten. Und so bockig sind auch die Obstbäume. Sie bestehen auf ihrem Barbaratag und nehmen dadurch an der Weihnachtsfeier der Menschen teil. Die Gärtner wissen genau, wie oft ihnen die Hyazinthen, die sie gerne auf den Weihnachtsmarkt bringen wollen, »sitzen« bleiben und die Weihnachtsfrist versäumen. Man hat die Hartnäckigen dadurch überlistet, daß man die Zwiebel aus Südfrankreich bezog. Mit denen kann man das Barbarawunder dann getrost versuchen. Sie kommen dann stets blühend auf den Weihnachtstisch. Dagegen ist der Flieder so freundlich, seine Ruhezeit so bald zu beenden, daß er in den Blumenhandlungen stets schon zu Weihnachten erscheint.

Moderne Gartenkunst hat es nun verstanden, durch warme Bäder und andere Mittel diesen Eigenwillen der Pflanzen zu brechen und kann mit Frühreife jeder Zeit blühende Gewächse liefern; aber aufgedeckt hat auch sie das Geheimnis nicht, das hinter diesem Winterschlaf der Gewächse steckt. Und so bleibt es immer noch eine Art holden Weihnachtswunders, wenn auch Baum und Blume teilnimmt an unserer eigenen Festesfreude über die Neugeburt des Jahres, welche die Menschen zu allen Zeiten mit so sinnigen Gebräuchen zu schmücken verstanden haben.

leuchtenden Farben anfüllte, mit Rot und Grün und Gold. Sie betrachtete das Bild und fand, daß ihr die Züge des Christkinds vertraut waren, als hätte sie sie schon oft gesehen und gut gekannt, solange sie lebte; aber wie es einem so im Traume geht, sie wußte noch nicht, wessen Züge das waren.

Am nächsten Morgen, als es Zeit war, anzufestehen zu denken, wurde Erika von der Mutter geweckt. Erika sah die Mutter an, lange, forschend und lachte dann fröhlich; denn sie wußte plötzlich, wessen Züge das Christkind trug, das sie im Traum gemalt hatte.

Seitdem ist Erika damit versöhnt, daß der Glaube an das Christkind, das die guten Gaben bringt, ihr zerbrochen ist, und nun daliegt wie eine vom Baum gefallene silberne Kugel. Aus den Scherben ist ihr ein noch schöneres Gebilde entstanden.

... um neues Leben zu gebären

Gestern noch, Freund, glühte das Land in den tausend Farben des Herbstes. Das Laub an den Zweigen raschelte, und die Blätter am Boden wirbelten auf, wenn ein Windstoß das Geäst erschütterte und die Blätter vor sich herpustete wie einst den Staub des Sommers. Kinder hatten große Haufen Laubes zusammengetragen, um mit ihm, vermischt mit trockenem Kartoffelstroh, die Herbstfeuer zu entfachen, ohne die in den Augen eines Jungen Oktober und November nun einmal nicht zu denken sind. Der Rauch lag grau und schwer über dem Tal, als die Dämmerung von den Bergen sacht herniederstieg und Mensch und Tier und Haus in ihren dunklen Mantel hüllte.

Gestern noch trieb der Schäfer das Vieh durchs Dorf, und sein Hund erfüllte mit seinem geschäftigen Beilen den schlaftrigen Morgen. Gestern noch blühten die Astern im Garten und die letzten Rosen standen im Wettstreit mit verblühenden Gladiolen. Gestern noch lauschte das liebende Paar auf

der verschwiegene Bank im Park dem Murmeln des Baches und dem Flüstern des Windes im sterbenden Wald.

Heute, mein Freund, heute liegt das Land in grellem, totem Weiß. Schnee ist über Nacht gefallen und hat die Erde mit einem Leichtentuch bedeckt. Kein Vogel erfüllt mehr mit seinem Gesang die Welt, und keine Blumen erhellen die Gärten, die Wiesen und Wälder mit ihrem leuchtenden, prangenden Teppich. Wolken versperrten der Sonne den Weg zu den Menschen, denen sie Freude und Wärme spendete. Das Jahr verklingt und mit ihm die satte Üppigkeit des Sommers und die verschwenderische Pracht des Herbstes.

Du bist traurig, Freund, wie das Land um dich und ein Frösteln erfüllt deine Seele. Und doch jubelt dein Herz auf beim ersten Strahl der Sonne, der sich durch die Nebelstreifen stiehlt. Mir träumte heute Nacht, ein Löwe habe einen langen Kampf mit seinen Feinden ausgefochten und sei am Ende doch ermattet in die Knie gesunken. Seine

Unser SCHATZKÄSTLEIN

„Du hast Frühling gemacht ...“

Robert Schumann an Clara

Gott grüß Dich, mein herzliches Mädchen. Du hast Frühling um mich gemacht und goldene Blumen gucken mit den Spitzen hervor, mit anderen Worten, ich componire seit Deinen Briefen, ich kann mich gar nicht lassen vor Musik. Hier hast Du mein kleines Angebinde zum heiligen Christ, Du wirst meinen Wunsch verstehen. Weißt Du noch, als Du mir vor drei Jahren am Weihnachtsabend um den Hals liegst! Manchmal war es, als erschäkest Du vor Dir selbst, wenn Du Dich mir so hingabst. Aber jetzt ist es anders, und Du ruhest still und sicher an meinem Herzen und weißt, was Du besitzt. Du meine Liebe, meine traute Gefährtin, mein holdes, zukünftiges Weib — wenn ich nun in zwei Jahren die Thüre aufmache und Dir Alles zeigen werde, was ich Dir geschenkt, eine Haube, vieles Spielzeug, neue Compositionen, dann wirst Du mir noch ganz anders um den Hals fallen und einmal über das andere ausrufen »wie hübsch, wer einen Mann und vorzüglich wie Dich einen hat«. Und ich werde dann Deiner Freude gar keinen Einhalt thun können und Du wirst mich dann in Dein Zimmer führen, wo Du aufgeputzt und bescheert. Dein Bild in Miniatur, eine Schreiftafel zum Componiren, einen zuckernen Pantoffel, den ich gleich esse und Vierlei; denn Du beschenkst mich viel mehr als ich Dich und ich kenne Dich darauf. Das Glück! Dann werden wir immer stiller, der Christbaum brennt immer schwächer und Küsse sind unser Gebet, daß es immer so bleiben möchte.

In diesem Jahr wird es noch freilich traurig um mich sein; ich werde mir manche Melodie summen, ich werde manchmal an das Fenster gehen und hinauf zu den Sternen sehen, wie sie funkeln, ich werde den ganzen Abend bei Dir sein.

Mit einem jungen Menschen, den ich vor kurzem kennengelernt habe, einem reinen unverdorbenen Gemüth, habe ich vor, den Abend zuzubringen. Ich bin froh, jemanden gefunden zu haben, der mich leicht versteht und in dem ich reiche Anlagen vermuthete. Er ist aus Liebe zur Musik seinen Eltern davon gelaufen; er sinnt und denkt nichts als Musik. Er wird sich später auszeichnen, wie ich hoffe. Seither bin ich immer recht froh und fleißig gewesen. Dieser junge Mensch hat mit Schuld, dann aber vorzüglich Deine beiden letzten Briefe, die mich so sehr beruhigten und im Innersten beglückten haben. Habe Dank, meine geliebte Clara für Alles, was Du mir armen Künstler thust. Wollte mich der Himmel so zufrieden erhalten. Nur wenn ich lange nichts von Dir erfahre, fangen die Kräfte mich zu verlassen an. Dann kommt die Melancholie. Es ist als hüllten und packten sie mich in lauter schwarze Tücher und Gewänder; ein unbeschreiblicher Zustand.

Weihnacht im Feld

Von Heinz W. Krause

Nun brennen die Kerzen wieder in stiller, heiliger Nacht, und die alten, vertrauten Lieder sind uns wieder erwacht.

Berge und Wiesen und Wälder sind wie daheim verschneit, es läuten über die Felder Granaten das Lied der Zeit.

Wir träumen uns in die ferne, ferne Heimat hinaus, und stehen am Himmel die Sterne, ist unser Herz zu Haus.

Leise verklingen die Lieder. Mögt ihr in Frieden ruh'n! Wir aber gehen wieder draußen auf Posten nun.

Gegner hatten nun die Herrschaft übernommen und geboten allem Unterwerfung, was da außer ihnen noch Anspruch auf das Stückchen Erde erhob. Das Leben, es schien zu erlöschen. Des Löwen Freunde verbargen sich in den Schluchten der Berge und gruben sich Höhlen tief unter der Erde. Der Löwe selbst jedoch, der König aller Tiere, hatte neue Kraft in tiefem Schlaf geschöpft und zerschlug in unaufhaltsamem Siegeszug die tückischen und feigen Widersacher seiner Macht. Ihm, dem wahren Herrn und überlegenen Gebieter aber sanken sie zu Füßen, die im Bewußtsein ihrer Schwäche dem alles vernichtenden Gegner gewichen waren...

Er wird sich wieder erheben, der ewig schöpferische Impuls dieser Welt. Der weiße Mantel des Winters vermag das Leben unter sich wohl zu verdecken, vernichten aber wird er nur das Schwache. Die Welt ruht unter diesem weißen Tuch und saugt sich voll mit neuer Kraft. Mensch und Tier und alles, was auf Gottes Erdball lebt, bedarf des Ausruhens, um neues Leben zu gebären.

Friedrich Horstmann.

Erika träumt / Von Otto Bräse

Erika ist nun schon groß. Sie wird demnächst zwölf Jahre. Wer da behaupten wollte, sie wäre noch klein, den würde sie recht geringschätzig betrachten. Nein, sie war auch schon groß, als sie zehn- und elfjährig das Weihnachtsfest erlebte.

Freilich, in dem Christmond konnte Erika nicht klein genug sein. Alles, was dem Fest seinen Zauber gibt, nahm sie gläubig hin. Sie wollte sich den Glauben nicht erschüttern lassen und hielt sich allen Einflüsterungen der Mitschülerinnen gegenüber die Ohren zu.

Diesmal aber weiß sie, daß es das Christkind „nicht gibt“. Sie war traurig, namenlos traurig und weinte manchmal beim Einschlafen vor sich hin. Sie weinte, wie sie das zuweilen tut, ohne Tränen und nach innen hinein. Wer es mit ansehen muß und nicht mitleidig wird, ist ein roher Geselle.

Erika malt und zeichnet gern. Nicht, daß sie darin eine besonders große Geschicklichkeit besäße oder gar begabt wäre! Aber sie ist zähe, und wenn sie einmal etwas begonnen hat, so hört sie nicht damit auf, bis es fertig ist. Darin ist sie den fürs Zeichnen und Malen begabten Freundinnen überlegen.

So gibt es denn einen Adventskalender, den sie für die Schulkasse in Gestalt eines Knusperhäuschens angefertigt hat. Aus Türen und Fenstern, Schornsteinen und Giebelluken schauen andere, immer andere Weihnachtsgestalten und Dinge hervor, Engel und Tiere, Lichteräume und Geschenke. Als sie nun jüngst wieder einmal über Malen und Zeichnen saß, übermannte sie der Kummer über den verschwundenen Kindheitstraum. Traum war schon in ihrem Herzen, als sie das Abendgebet sprach, um den Frieden des Hauses und der Welt, und er wich nicht, bis sie erwachte.

Sie träumte nämlich, daß ihr anheim gegeben sei, einmal zu zeichnen und zu malen, was sie am liebsten zeichnen und malen wollte, so begab sie ihre Freundinnen und so geschickte wie ein großer Künstler. Sie

Božični čudež / SPISAL MARTIN WEISE

Pred enim tednom se je bilo odpeljalo od stotnije na božični dopust približno trideset tovarišev. Feldwebel je bil pri objavi povelja prebral imena srečnih, ki so bili na božični večer lahko doma in pri svojih ženah in otrocih. Heinrich Seidenglanz ni bilo med njimi. Feldwebel je bil potolažil njegga in mnogo drugih tovarišev s tem, da bodo prišli v domovino na dan starega leta ali na novega leta dan, če —, no če ne bo prišlo nič vmes.

Včeraj je bila, kakor vsak dan, zopet izdaja povelja glede službe. Pri razvrstitvi straž za božični večer je bilo imenovano tudi njegovo ime. Torej je moral na današnjo sveto noč stati na straži. Bila je jasna svetla noč. Zvezde so migljale in se zrcalile v snegu. Sneg pa je škripal pod njegovimi trdimi škornji, kadar je pred starim zidovjem hodil tako sem in tja, vtem ko so sedaj tovariši stotnije obhajali s poveljniškom stotnije božič.

Že večkrat je bil Heinrich Seidenglanz stal na straži tukaj v zasedenem poljskem ozemlju. V zvezdnatih, tihih nočeh in takih, v katerih so bučali preko pokrajine jesenski viharji in zimski snežni meteži, kakor v divjem lovu in je bilo tako temno, da ni bilo mogoče opazovati niti tri korake dalje. Veter in vreme sta še bolj utrdila njegov obraz.

Pred njim je ležalo malo mesto in mirno spavalo. Voja mu je bila prizadela malo ran. Iz starega zidovja je prišlo do njegovih ušes petje. »Sveta noč, blažena noč...« Tovariši so peli. »Da, »sveta noč, blažena noč«, to staro pesem nemškega božičnega večera bodo sedaj tudi peli doma v mali hiši ob gozdnem obronku v gorah.

Heinrich Seidenglanz je obstal, globoko zagrebel v žepe plašča roke, ki so bile v preteklih letih posekale v domačih gozdovih že nekoliko jelk in smrek kot božično drevo, in gledal proti zvezdami posejanemu nočnemu nebu. Znenada se mu je zazdelo, kakor da se odpira nebo. Čisto svetlo in jasno je postalo. In naenkrat je videl v tej svetlobi globoko zasnežen domači gozd pred seboj in on, Heinrich Seidenglanz, je s karabinko preko ramen trdo stopal v globokem snegu skozi ta gozd. Iz doline je slišal vabljenje zvonov. In sedaj je ležal pred njim veliki gozdni travnik, na katerega je v tihih poletnih večerih pod zaščito megle izstopala divjačina. Pred dvigajočim se, po bočjem je stala njegova drvarska hišica z majhnim vrtom pred njo. Heinrich Seidenglanz je korakal proti tej hiši, odprl vrata in stopil k oknom sobe, ki so bila zaprta z lesenimi oboknicami. Znotraj v sobi, kjer so prasketala trda polena v peči, so peli »Sveta noč, blažena noč«. Skozi špranjo obočnice je gledal v sobo.

Okrog mize so sedeli ona, njegova žena Ana, trije dečki in dve dekleti. Žena je držala v roki njegovo sliko, ki jo je bil pred

nekaj časa priložil svojemu vojnemu pisumu, in solza ji je kanila iz oči. Otroci so gledali v svetlobo sveč na majhnem drevesčku, ki je že vsa leta stalo v istem vogalu sobe, in peli. Na klopi pri peči je predel črni maček Peter in trudno pomežikal. Vse je bilo kot nekdanj, kot vsak božični večer preteklih let. In vendar je bilo nekaj drugače. Njega

Božiček v vojni se prikaže, sicer brez vroče in brade — zato pa ima na rami vse polno zabojčkov in pisem iz domovine. (PK-Aufn. Kriegsber. Leßmann, HH., M.)

je manjkalo. On ni mogel iti v sobo in se usesti k lepo osnaženi mizi ter reči, »Tu sem zopet«. Ni mogel peti z njimi...

Tu je zaškripal sneg poleg njega pod trdimi koraki. Heinrich Seidenglanz se je zdrznil. Zginila je bila ljubka slika iz sanj pred njim v neskončno široki nebeski prostor. Zvezde so migljale kakor poprej, sneg se je svetil v temi. Pred njim je stal tovariš, ki ga je zamenjal na straži in brbral svoj rek pri izmenjavi. Heinrich Seidenglanz je udaril s petami, kakor je to bilo ukazano, se obrnil in zapustil stražo.

Božična zgodba za otroke / SPISAL ERICH ZWIRNER

Pot v nebesa je dolga. Zato je bila Inge, že ko so se zvrtnile prve snežinke na zemljo, izpraznila svoj hranilnik in si za njegovo vsebino kupila majhno jelko iz voska in papirja. V nebesih ni bilo nobenih jelkic, to je vedela mala Inge. In ravno v nebesa naj bi šlo to drevesce. Zakaj pa imamo voj-

kar so videle njegove oči, ko je stal zunaj na straži na sveti večer. Nobeden izmed tovarišev ni rekel ničesar k temu, nobeden se ni posmehoval. Vsak je razbral iz oči tovariša Seidenglanza, da se mu je pripetil božični čudež. Tu je prekinil Heinrich Seidenglanz molk tovarišev in prosil: »In sedaj zapojmo vsi skupaj enkrat »Sveta noč, blažena noč.«

Še enkrat je zadonela pesem po prostoru, resno, slovesno peta po zagrljenih vojaških grlih. Vsak si je pri tem mislil svoje in je bil pri tem sedaj tudi doma, kakor tovariš Seidenglanz v svoji hiši in svoji sobi.

no pošto, ki pride na vse strani? Stric Hermann baje ne bo nikoli več prišel, tako so rekli mali Ingi. On je v nebesih visoko nad težkimi snežnimi oblaki, iz katerih se sedaj vedno sipajo bele snežinke. In tu naj bi pač imel tudi svoje drevesce, kakor vsa leta, ko se je pod bleskom luči igral z malo Inge.

Lep zavojček je nastal. Kako ponosna je vendar bila mala Inge! »Mojemu stricu Hermannu v nebesih«, je bil naslov. Sedaj bo v sopari oblakov tam zgoraj v nebesih imel tako malo drevesce in bo opazil, da je spodaj na zemlji božič...

Feldpostinspektor Rose je zmajeval z glavo. Od severa proti jugu, od vzhoda do zapada je poznal tek vojne pošte. Toda o luni ali Marsu, kaj šele o nebesih, ni bilo ničesar zabeleženega v uradnih smereh. V tretjič si je nataknil svoje naočnike na nos in študiral neokretne črke, ki jih je ljubezniva otroška roka naslikala na majhen zavojček. Celó odpošiljatelj je bil napisan. »No, jo že imamo«, je mrmrljal dobrovoljno. Inge Klein, Berlin. Že je hotel pritiskniti na zavojček veliki pečat, ki pravi, da je naslov nepopolen in da se pošiljka zaradi tega ne more dostaviti. Toda v tem hipu je moral misliti na svoj dom in na svoje lastne paglavce. In sedaj mu je prišel domislek »Nepoznanemu vojaku«, je zapisal na zavojček »Nepoznanemu vojaku z rojstnim imenom Hermann«. Zavojček je položil k velikemu kupu, in je odšel naravnost v nebesa...

Obergefreiter Hermann Möbius je buljil v široko noč. Bila je večna tišina. Kamor koli je gledalo oko, ničesar ni mogel odkriti. Samo sneg, nebo in zvezde. Toda med njimi je bil še božič. Kaj že ta pomeni? Obergefreiter Hermann Möbius se ni bil notegoval za to, da bi ob tem času dobil do pust. Koliko rodbinskih očetov je bilo v stotniji. Vsi so hrepenele po dopustu. Naj se le peljejo. Kaj je bilo njemu do tega? Komaj kakšen pozdrav od zunaj ga bo v teh

dneh dosegel tukaj. Ni bil to prvi božič, ki ga je prebil na fronti v bunkerju.

Te dni je prejel Obergefreiter Hermann Möbius pošto pošiljko. To se pravi naslovljena ni bila naravnost na njegovo ime. Ne, bil je majhen zavojček, na katerem je stalo zapisano, da je ta zavojček namenjen stricu Hermannu, ki stanuje v nebesih.

»Vidite Möbius«, je rekel prijazno Spieß (narednik), sedaj ste postali stric in pošto pošiljko imate še povrh. Tale stvar s stricem se menda ni točno ujemala. Gotovo se je pa ujemala glede nebes. Kajti če je kdo pomolil nos iz rova, je videl več od nebes, da bi še mislil na življenje na zemlji.

Seveda bi kakšen pravi Landser (vojak pehote) razočaran odrinil vsebino tega čudnega zavojčka v stran. Toda Hermann Möbius je dolgo bral strme vrste iz otroške roke, dokler mu ni zabliskalo v očeh nekaj posebnega.

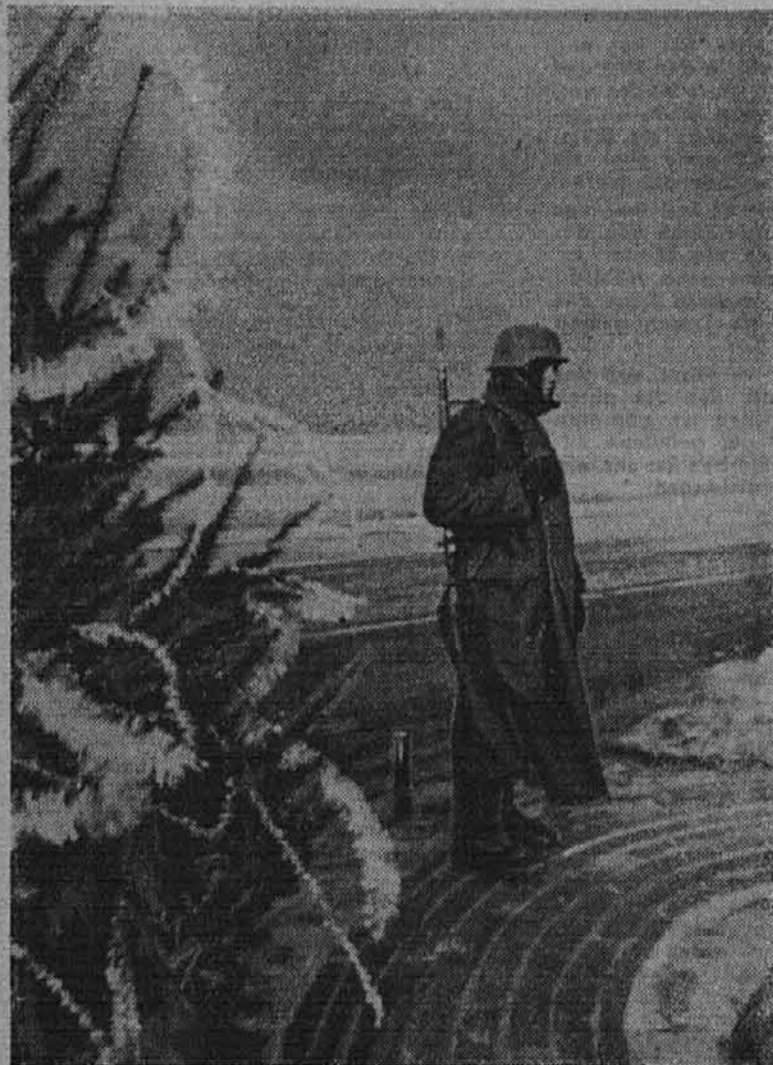
»Ljubi stric Hermann«, je bral, »ker si ti sedaj v nebesih, kjer ni nobenih jelkic, ti pošiljam jaz eno. Hrepeneče čakam na tebe. Mamica je rekla, da ne boš nikoli več prišel. Toda jaz tega ne verjamem. Pozdravljam te lepo v tvojih nebesih in se veselim, da boš tam imel tudi takšno drevesce, čeprav se je moj hranilnik popolnoma izpraznil. Tvoja Inge«.

Sledili so nemirni dnevi za Obergefreiterja Hermann Möbiusa. Čudno vesel je postal ta stari bojevnik. Potem je odposlal pismo. Bilo je to prvo po dolgem času. Naslovljeno je bilo na »Inge Klein, Berlin«.

Še dva dneva sta manjkala do svetega večera. Kdo bi štel vsa vprašanja, ki jih stavi otrok svoji materi in ki so vedno enaka. In zares, za Kleinovo mamico ni bila stvar lahka. Kdo lahko pojasni, koliko časa potrebuje ta zavojček do nebes. Kdo lahko dožene, kako močno se bo pač stric Hermann veselil z voja? Da je mamica skrivši obrisala več solz, ki so jo posilile, tega seveda mala Inge ni opazila. Zato je pa prepričana, da bo stric Hermann sedaj v svojih nebesih drevesce ravno tako pripravil, kakor to stori mamica tukaj spodaj.

In en dan pozneje je dospel zavojček. Da, da, zavojček naslovljen naravnost na malo Inge. Tu je pač mamica še bolj debelo gledala ko mala Inge. Stric Hermann je zrezljal konjička iz lesa. Pisal je k temu, da je to les iz ruskega bora, ki se je moral zloiniti pri zadnjem obstreljevanju. In da je bil zelo vesel, je pisal stric Hermann. Svetilo mu bo njegovo drevesce na božični večer in pri tem svitu bo edino mislil na malo Inge, ki mu je bila prinesla to luč.

Sladko je mala Inge zaspala. Sanja o svojem stricu Hermannu, ki je v nebesih. Samo mamici lijejo sedaj nevzdržno solze preko lic. Te so tako lahke, ker ne vsebujejo samo boli, temveč tolažbo in veselje.

Božično drevo ob flanderski obali pri samotni straži protiletalskega topništva. (PK-Aufn. Kriegsbericht Dietrich HH., M.)

Med odmorom v boju zadoni božična pesem. (PK-Zeichnung: 44-Kriegsbericht Berner, Waffen-44, M.)

Mala zgodba o očku Haydnu

Snežinke so plesale v vrtincih; se kopicile po strehah v visoke kučme in obležale kot puhačo breme na strehi kočije, ki se je okrog čista ure okorno blizala preko glazije mestu Wien.

Ropotaje je zadržalo staro vozilo skozi slabotno razsvetljeno okno Kärntnera, zapuščalo globoke sledi v novozapadnem snegu na Kärntnerstraßi in zavilo zibaje v Singerjevo ulico.

Godba je zvenela v zraku. Nekje so pele gosli in pravkar je hotel kočijaž z vzpodbudnim pokom biča pognati utrjene konje v hitrejši tek, ko se odpro vrata kočije in se skloni neka glava s lasuljo v vedno silnejši snežni metel. Kočijaž se ni utegnil ustaviti konj, pa je že stal potnik sredi zasnežene ceste in si utiral pot skozi sneg k širokoprtemu hišnemu vhodu, iz katerega je padal rdečkast sij na belino zasneženega pločnika in odhitel zvabljen po zvoku godbe, po širokih s preprogami pogrnjenih stopnicah navzgor ter obstal pred nekimi vrati.

Tam za temi vrati so igrali nek Adagio. Zvenel je kot kak ljudski napjev. Najpoprej je bilo kot tiha tožba, ki je pa kmalu našla mir in vedrino, potem je zavriskala, tako kot to more le s hvaležnostjo prepojena človeška duša, ki se je osvobodila težkega bremena.

V globokem pozabljenju je stal tujec odet v

Blažena skrivnost božiča

»jedki boli težkih časov
naj prinese nove upe,
ne gorjupe,
sladek mir naj v srcih biva!

nekoliko oguljen kožuh, z lasuljo, po dolgi vožnji nekoliko v neredu in prisluskoval skoraj brez diha, ko mu nekdo položi roko na ramo in ogorčen glas spregovori:

»He! Kaj pa iščeš zvečer tukaj?«

Tujec položi prst na usta in reče ves nevoljen radi motnje:

»Ne vidi on, da poslušam?«

»Ali misli on, da je tukaj koncertna dvorana?« se srdi strežaj. »On naj gleda, da izgine! Ali si domišljuje on, da ima vsak s ceste dostop v našo palačo?«

Že se je blizala roka služabnika oguljenemu ovratniku tujca, ki ves očaran po glasbi sploh ne dojame smisla besed, polsrebrnik in skromno reče:

»Naj me on samo še za hip pusti tukaj.«

»Na, dobro, srebrnik je prav tako pomirjevalno vplival na strežaja, kakor je godba privlačno učinkovala na tujca, nekaj časa se lahko poslušal... Kar sedaj notri igrajo je od našega Haydna, da bo vedel!«

Zvoki glasbe postajajo vedri in veseli kot sončna otroška čud in pozabljenjske odelo tujca, ga odmaknilo sedanjosti, dokler ga ne opozori strežaj, da naj odide in celó odkloni po težkem notranjem boju blesteč srebrnik, ki mu ga hoče dati tujec.

»Nič ni s tem, godrnja, omahuje med srebrnikom in dolžnostjo.« Dovolj dolgo je poslušal. Sedaj naj odide!

Že je hotel strežaj zrinuti tega čudnega ljubitelja glasbe po stopnicah navzdol, ko se odpro vrata in gospod, ki se je pojavil med vrati, vpraša:

»Kaj pa je tukaj, Johann?« Toda služabnik ne utegne niti odgovoriti, ko zakliče gospod veselo iznenaden: »Mar vidim pravilno? Haydn! Ste res vi?«

Luči pod snegom / Božični čudež v deželi Laponcev

Preko gozda širnega kot morje, je stalo visoko na nebu ozvezdje velikega medveda. Bila je tiha, sveta noč, božična noč. Iz bele nekončnosti anega so moleli kratki dimniki. Med temnimi vrhovi smrek se je trepetaje vili dim, dvigajoč se z ognjem pod snegom in se zgubljal v hladnem lesku nebesnega svoda. Vsepopoved je bil gozd in nebo, zvezde in sneg, prekop grčev in močvirij, v neskončno daljavo samo nebo in zvezde, gozd in sneg.

Ob strojni puški je stal nekdo na straži. Na straži v postojanki, ki je bila kot otoček sredi morja gozdov. Otok za valom iz žic, min in orožja v obrambo bokta nemške fronte, pristanice, v katerega so se vračali po dolge dneve trajajočih pohodih oddelki lovcev iz negotovosti sovražnih gozdov.

Pogled moža ob puški je zdrsel preko žic, grmovja in snežnih kotanj v temo ničijeve dežele. Toda nikjer niso obstali. Kajti to ni bila noč kot mnogo drugih. Stražar je videl božično drevesce in ob njem svojo ženo in otroke, Kristo in Anelio, v čijih očeh se odbijajo lučke kot v srebrnih kroglih. Bila je božična noč. Skoraj navpično nad vojakom je visela zvezda severnica. In razmišlja, daleč sem...

Nekaj se je v njegovem srcu odprlo, tako da je objelo mnogo luči. In ni bil več sam. Luči v domovini, na osamljenih kmetijah po ravninah, luči v vaseh ravnin, luči v visokih hišah mest — in luči pod snegom. Z vso silo ga prešine občutek, da je povezan z vsemi srci, z vsem hrepenenjem in sanjami zemljanov. On jih varuje. In roka se tesneje oklene kopita strojnice. Nikoli nismo sami.

Stražarji vojak ob orožju je toliko premisljal v tej božični noči. Tudi moja mala Krista že poje o božičnem drevescu... In mati z njo. Anelio vidi prvič drevesce z lučkami in vsa vznemljena hoče zgrabiti z ročicami v to lesketajočo krasoto. Potem bo Krista vprašala mater, zakaj ni očka tukaj. Saj še ne ve, kaj to pomeni: vojna in bitij vojak. In da ne bo za-

»Da, svetlost!« odgovori Haydn v zadregi.

»In vi ste me hoteli obiskati?«

»Ne, svetlost. Bil je le slučaj... Pravkar sem dospel na Dunaj in ko je zavlil moj voz na pot k prenočišču v Singerjevi ulici, sem zaslišal glasbo in sledil zvokom.«

»Potem smo hvaležni slučajem, reče gospodar hiše, vodeč Haydna v dvorano, kjer je stalo v siju luči božično drevo. «Gospoda moja, Haydn je tukaj! Kaj pravite k temu iznenadenju?«

»Haydn...! Haydn...!« vzklíkajo val vprek in mu prožijo roke, nakar v zadregi reče:

»Svetlost, sram me je — v tej stari potovalni obleki —«

»Taki kot ste, ste nam dobrodošli... Prihajate iz Eisenstadta, Haydn?«

»Kakor vsako leto ob tem času, svetlost.«

Božično drevesce - Mala zgodbica

Zima v planinah je huda. Včasih zapade sneg v eni sami noči tako visoko, da so zjutraj vrata in okna malih hribovskih hiš vsa zametena. Ko sta bila Andrej in Jakob še dečka, tam zgoraj še niso poznali božičnega drevesa. Toda videla sta ga pri stricu v mestu in prihodnje leto sta ga tudi hotela imeti. Dečka sta prebila ves počitniški dan zunaj, dokler nista našla drevesca, ki je ugajalo obema.

Mnogokrat sta šla dečka k svojemu drevescu. Dva dneva pred božičem sta se odločila, da se sekirjo iz hiše in jo skrija v goščavi, tako da jima bi bila takoj pri roki. Mati je še vedno nasprotovala, očeta pa še vprašati ne smeta. Tudi na sveti večer je mati prepovedala dečka iti po drevesce. K polnočnici naj pojdetta, tako kot val ostali.

Res oblečeta Andrej in Jakob svoje praznične obleke in se napotita s starši in mlajšimi bratci in sestricami v cerkev. Toda namesto po stopnicah na kor, se dečka splazita v varstvo teme proč. Starši in otroci so se vrnili domov. Otroci so vročično pričakovali, kaj jim je med tem Jezušček prinesel. Toda kdo ni bil doma: dečka. »Kje sta le ta dva zopet?« vpraša oče nevoljno. Mater je nekaj težilo, spomnila se je na smrečico, po katero sta hotela dečka. Očitata si je, zakaj jima ni dovolila iti za dne po njo. Toda ni še mogla verjeti. Zato očetu ničesar ne omeni, marveč smukne najpoprej k sosedu, kjer seveda nič ne zve, še k drugemu, kjer so tudi bili dečki v hiši in ti ji povedo, da niso videli dečkov v cerkvi. Drugi dečki so ju videli, ko sta se pred cerkvenimi durmi vrnili. Sedaj je vedela, da sta šla otroka po smrečico. Tekla je domov in pripovedovala očetu, katerega je zelo zaskrbelo radi novega snega.

Mož je odhitel po cesti skozi vas. Iz koč je zvenel otroški smeh in božične pesmi. Strah ga je prevzemal, nihče se ni odzval njegovi viki: »Andrej, Jakob«. Tekel je dalje, padal, se zopet dvignil, tekkel in klical: »Andrej, Jakob, kje sta?« Odgovorila: »Ko že ni več videl luči, se je moral vrniti, ker bi sicer zgrešil pot, tako jo je zamedel sneg. Ko se je vrnil, dečkov še ni bilo, vsa pa je očivila, vsi možje so bili pokonci, s palicami in svetilkami iz vseh hiš so se pridružili, vsi so imeli samo eno skrb: otroke moramo najti.

Konec vasi so se možje napotili v različne smeri. Na cerkvenem stolpu so obesili kot pred viharjem svetilko, vsi zvonovi so zvonili: otroci so šli v snegu. Vihar je zgrabil zvonce in jih nesel v daljave. Oddelek mož je došel do roba gozda. Tudi tukaj so morali opustiti vsako upanje na kako sled stopinj. Ne-

»In prav danes, na božični večer sta tako sami?«

»Svetlost, tam raste umetnost v vednozeleno drevo, kjer ne zadovimo nad samim seboj, kjer nas nič ne muči!« reče Haydn in tako rahlo namigne na svoje malo nemirne domače razmere, in nadaljuje smehljaje: »Ker se je zlomila os voza, sem se moral ustaviti v W. Neustadtu, sicer bi že včeraj prišel v Wien. Toda sedaj je že čas, da se poslovim.«

»In vi mislite, da vam dovolim oditi? Na, tako praznično darilo se pridrži. Moj gost ste, Haydn. Je vendar tako, kot da smo luči na drevesu samo za vas prižgali.«

Božični zvoki zvonov stolnice sv. Stefana so zazveneli v zraku in Haydn, ki je mislil na svojo mladost, na božične večere v mrzli, samotni podstrešni sobici, je stopil k dirigentskemu pultu, vzjel gosli, dal glasbenikom znamenje in zopet je zazvenel Adagio, gosli so pele in melodija se je vzpenjala v čiste višine, očističujoče in svobodna vodi v neskončne dvorane nemške umetnosti.

Hans Karl Breslauer

kaj okrkov je molelo iz snega, toda to so bile menda od vetra zlomljene smrečice. »Halo, halo!« Vedno znova sta se razlegali imeni dečkov in vihar jih je nosil preko bele poljane.

»Poglejmo še k peščenici jame, je pozval mož učitelj, ki je bil tudi med njimi. Možje so pritrtili, pes je vohajoč tekkel pred njimi; ko je nenadoma zalajal. »Ta je moral nekaj najti.« Možje tečejo. Resnično, oba dečka ležita tukaj, spita, zagrnjena do vratu s snegom.

»Vstanita!« Tresejo ju, ni ju mogoče zbuditi. »Ojoj, zamrznila sta, reče učitelj, ubogi starši in posveti dečkoma v obraz. Previdno so odstranili s lopatami in rokami sneg in osvobodili telesi snežnega oklepa. Jakob krčevito drži smrečico. S svetilkami pokličejo očeta. Toplo dahnejo v dečka, pes jima liže obraz. Stepli so jima sneg z zledenih oblek, trli po obrazu in telesu. Andrej odpre oči.

»Živili!« se razveseli učitelj, ki to najpoprej opazi. »Moj ubogi Jakec, liti oče in stiska odmrlo telese k sebi. V toploti se zbudi tudi on. »Hotela sva samo po najino smrečico, moleduje, »prosim ne tepi me!« in pače zopet v nezavest, iz katere se prebudi šele v topli postelji. Tretja ura je odbila v sveto noč, ki so jo starši prebili v tesnobnem nemiru.

Ko je vstajalo božično jutro in sta dečka odprla oči, je stalo drevesce pred njima in lučke na njem so žarele.

August Straub

Božična razmišljanja letošnjega božiča

Nek Gorenjec nam je poslal prispevek, ki ga tukaj priobčujemo:

Sveti božični prazniki, zlasti pa sveti večer, so najlepši prazniki naših družin. Saj za te dni vsakdo tako rad pohiti na svoj rojstni dom, da poljubi svojo mater, stisne roko svojemu očetu in pokramlja z brati, sestrami in znanci, ki jih morda še leto dni ni videl. Kako lepo je te dni po naših slovenskih domovih!

Ko na božični večer zapoje zvonovi svojo slovesno pesem preko mrzlih poljan, pride mir in sreča v naše domove. Družina se zbere v topli sobi in spoštljivo pričakuje, da bo hišni gospodar opravil svetonočni blagoslov svojega imeta s tem, da vse srambe pokadi z dišečim kadilom in blagoslovi (pokropi) z blagoslovljeno vodo. V častnem kotu nad družinsko mizo, kjer je celo leto kraljeval Kristus, so postavljene jaslice, a na mizi pa obloženo in okrašeno božično drevesce. Skromna lučka, morda pa tudi razkošna električna žar-

Naši vojak! pozdravljajo domovino

Pozdrave pošiljajo in žele vesele božične praznike in srečno novo leto vsem Gorenjcem, svojem, znanem, prijateljem in čitateljem!

Iz raznih krajev Nemčije: Bertschitsch Johann, Schmitz Martin, Weissel Marjan, Tscharmann Johann, Schlar Slawko, Kozlans Franz, Sormann Michael, Wetenik Franz, Wergles Adolf, Gradischer Franz, Bergant Stanislaus, Godnitsch Franz, Kanzila Anton, Babnik Johann, Hribar Franz, Notsch Stanislaus, Razinger Vinzenz, Tomz Johann, Kern Leon, Groschel Ernest, Jan Josef, Grabar Anton, Alesch Johann, Stare Franz, Soklitsch Johann, Zof Mirko, Zajmder Josef, Kastelitz Josef, Oblak Franz, Neumarkti; Konjer Vinzenz, Naklas; Supan Johann, Lom-Neumarkti; Jesenko Franz, Steinblich-Radm.; Jenko Anton, Trboje; Jereb Franz, Oberfeichting; Kern Josef, Tenetische; Luskowetz Franz, Freithof; Suschnik Johann, Unter Wellach, Werchownik Josef, Rawno-Zirklach; Sicherl Franz, Unterpulvern-Laak; Pototschnik Johann, St. Mochovi; Selak Josef, Todrasch-Oberdorf; Klumer Jakob, Altositz-Oberdorf; Kutzler Franz, Smolnik Schwarzenberg; Spech Anton, St. Velt-Sawe; Sanz Franz, Belscheld-Domschale; Jaworschek Johann, Moräutsch; Waschitsch Martin, St. Martin-Littai; Rechberger Alois, Ober Fernig-Zirklach; Kosmatin Moritz, Prewoje bel Domschale; Ratschitsch Johann, Vischmarje; Dolschan Josef, Medno; Sajowitz Ferdinand, Olscheuk; Kopatsch Zillil, Medno; Fantschigel Anton, Moräutsch; Bisilj Anton, Moräutsch; Demschar Paul, Pölland; Jereb Franz, Debelak Paul, Koprivnik, Ossaltz; Jasbetz Josef, Laak; Okorn Andreas, Laak; Jenko Josef, Pungart; Kruschetz Alois, St. Velt; Bradaschko Mathias, Krainburg; Benedik Johann, Neumarkti; Iskra Jakob, Abbing; Demschar Mathaus, Brode; Koschuch Stanislaus, Schwarzenberg; Jensterle Winzenz, Dautscha; Waljawa Vinzenz, Schaple; Slana Alois, Radkersbrugg-Stmk; Wehowetz Johann, Flödnig; Sovre Johann, St. Velt; Rozmann Rudi, Proi Franz, Bitno; Raunicher Johann Zauchen; Kalan Josef, Podretsch; Mihelitsch Mathaus, Ermer; Kozjek Josef, Schwarzenberg; Woltschitsch Johann, Drolouk; Lorgier Alois iz Höflein; Hwastl Franz iz Brega; Lampe Franz in Jereb Franz iz Unter Fernig; Auschitz Johann in Achtschilj Anton iz Ober Fernig; Gallot Anton iz Prebatschow; Bldowetz Josef iz Gallenfels; Korentschan Dušan iz Naklas; Ribnikir Ciril iz Oberfeld; Toni Johann iz Bukowitz; Trschan Josef iz Hrasche; Sitar Franz iz Laufen; Habian Anton iz Werd; Prettnier Josef iz St. Velt; Bultwetz Franz St. Georgen; Krawanija Johann Unterdorf; Perko Al-

(Nadaljevanje na 8. strani.)

nica gori pred hlevčkom, kjer Devica povija Dete in ga polaga v jasli. Kot da bi bili živi, se nam zde obrabi pastirkov, ki jih obseva trepetajoča lučka. In ko gledamo angelske obrazke, se nam dozdeva, da bomo zdaj pa zdaj zaslišali prelepi slavospev »Slava Bogu na višavah...« In kako prijetno so one urice, ki jih družina po opravljeni molitvi prebije ob topli peči, čakajoč, kdaj se bo veliki zvon oglašil in naznanil sveto polnočno uro rojstva Onega, ki naj bi bil prinesel mir ljudem, mir narodom. Mnogo lepega, vselega, pa tudi žalostnega si imamo povedati ob takih prilikah:

Kakšen je današnji svet? Mnogo ljudi je še dobrih, poštenih, Bogu, veri zvestih, ki se zavajajo resnosti današnjega časa, premnogo je pa tudi takih, ki vse dobro sovraživajo, ter iščejo rešitve tam, kjer je ni, tam kjer je njih poguba.

(Nadaljevanje na 8. strani.)

Streli so pokali v gozdu, Rauni pa je z materjo molila za očeta. Mala sestra je spala. Oče pa je dirjal za volčjim tropom. Zadenel ob vejo in izgubil puško. Obupan jo išče, a ne more je najti, tako temno je bilo v gozdu. Že se blizajo volkovi z besnim pohlepom, ko opazi, da se njih zasledovalec ne more braniti. V tem trenutku najhujše stiske misli oče na mater in otroke. Ti so molili v skrbi in ljubezni za varstvo očeta.

Čudež je bil. Nenadoma zažari na nebesnem svodu silna svetloba. Bog je pisal z ognjenimi znaki v zvezdnato nebo, in požar ki je plapolal preko neba, je zatemnili svetlobo zvezd. Oče opazuje s spoštljivim čudenjem to božje čudo. Volkovi pa se splazijo od groze cvileč vstran. Sedaj je oče našel zopet svojo puško in pobili so volkove ter jih gnali daleč, daleč do Severnega morja.

In po tisti noči žari preko nebes Laponske v temnih zimskih nočeh čudo severnega sijaja. To se je zgodilo v božični noči. In od takrat praznujejo ljudje na Severu to noč kot praznik luči, luči, ki jo močan verno časti in strahopetec s trepetom sovraži, ki pomaga modnemu in uniči slabika. Radi iskrene, čiste molitve male deklice je vsemogočni Bog ustvaril silni, čarobni nebeški ogenj...

Stražar v temnem gozdu se zasanjano smehljaja. Zdi se mu, da vidi pred sabo začarani oči in vprašajoče odprta usteca svoje hčerke pred sabo: »In mala Rauni, ali se je vrnila zopet k svojim brezam, psičku, in jelenom?« Seveda, vrnila so se v svojo ljubljeno zimsko deželo. Toda sedaj se ni bilo več treba očetu boriti z volkovi. Glej, tudi tvoj oče se bori za luč, dobro in močno. In bo z ostalimi vojniki vse slabo uničil, potem se bo za vedno vrnil h Kristi, Anelio in materi.

Straža je stala ob strojnici. V božični noči. Pogledi so begali preko žic v deželo brezkončnosti. Zvezda severnica je stala skoraj navpično nad njim. In svoje srce je odprl luči božične noči, roka je ležala na strojnici. Mnogo luči je gorelo na nebu in pod snegom. In v zemljskih sreh.

Koraki v snegu. Straža se ozre: »Je že čas?« Oni pokima. In storila sta, kar se je

sicer redko dogodilo, podala sta si roke in pogledala za trenutek v zvezdnato nebo. Potem je prevzel drugi stražo ob strojnici. Sneg je škripal pod koraki s katerimi se je počasi blizal ognjem pod snegom.

(Kriegsbericht Dr. Franz Westhoff, PK.)

Mali Robert

»No, dečko moj, vpraša nekega dne gospa Korb svojega sinčka, »kaj si želiš za božič?« Osemletni Robert naguba čelo, premišljuje samo nekaj sekund in reče: »Električno železnico in če mogoče, še tudi puško na zračni pristisk.«

»Hm, meni mati, malo veliko naenkrat. Bomo videli, kaj poreče k temu božiču. Na vsak način napiši se danes vse. Jaz bom napisala moje želje in potem bova dala najina listka očetu. Oče ima dobre zveze z božičkom in mu bo predložil najino zadevo.«

»Ti, mamica, meni previdno čez nekaj časa mali Robert, »kaj ti misliš, kje se oče stane z božičkom?«

»Kajpak pride ta k njemu v pisarno, kot vsako leto?«

»In ti verjameš, da je božični mož ramič no?«

»Seveda, odgovori mlada žena in utaja smeh, »ima prijazne nosnice in tako brado.« Na kar odide v kuhinjo. Robert zre za njo z na stran nagnjeno glavo.

Ob šestih uri zvečer se je vrnil gospod Korb z dela.

Ko je mati pripravljala večerjo, sta ostala s sinčkom sama v sobi.

»Ti, oče, spregovori Robert ves resen, »jaz moram s teboj govoriti.«

»No, kaj pa je?« meni gospod Korb.

»Radi mamice.«

»Mamice? Kaj pa je z njo?«

»Danes sem govoril z njo o božičku, razlaga Robert z vso važnostjo. »In pri tem sem se prepiral, da ona kljub svojim letom resnično še varuje v božičku. Zato ti po resnem predurku predlagam, da ji to leto še pustiva to veselje. Toda takoj po božiču ji bova to pojasnila.«

Ralph Urban

AMTLICHE BEKANNTMACHUNGEN

Deutsche Reichspost

Keine Verstärkung des Kraftpostverkehrs anlässlich der Weihnachtsfeiertage und zu Neujahr!

Anlässlich der Weihnachtsfeiertage und zu Neujahr findet eine Verstärkung des Kraftpostverkehrs nicht statt. Die Postämter sind angewiesen worden, die hinsichtlich der Dringlichkeit von Reisen zu beachtenden Richtlinien besonders genau zu beachten. Wer beabsichtigt, Urlaubsaufträge unter Benützung der Kraftpost zu unternehmen, muß damit rechnen, nicht befördert zu werden. Auf das Schieförderungsverbot wird besonders hingewiesen. In den Kreisen Lienz (Drau), Hermagor, Spittal (Drau) und Villach besteht Zulassungsscheinzwang. Auskünfte erteilen nur die Kraftpostdienstleitenden Postämter Lienz (Drau), Kitzschach, Spittal (Drau) 2, Villach 2, Ferlach, Klagenfurt 1 und Krainburg.

DER REICHSTATTHALTER IN KÄRNTEN.

Der Chef der Zivilverwaltung in den besetzten Gebieten Kärntens und Krains

Zahl: IVd-Pb-34-a-1943-K. Klagenfurt, den 16. Dezember 1943. Preisbildungsstelle

Bekannmachung

vom 16. Dezember 1943 über Preise für Speisekartoffeln in den Monaten Jänner u. Februar 1944.

Auf Grund der Verordnung über Erzeugerfestpreise für Speisekartoffeln, Futterkartoffeln und Fabrikkartoffeln im Kartoffelwirtschaftsjahr 1943/44 vom 21. August 1943 (RGBl. I, S. 401) werden die Preise für Speisekartoffeln für die Monate Jänner und Februar 1944 wie folgt festgesetzt:

Sorten	gelbliche Sorten	Königsberger Blau- und Weißblau	Julianer Hörsing (Kaiser) Kaiserberger Gelbbianke
je 100 Kilogramm in Reichsmark Preisgebiet	II	II	II

Erzeugerfestpreis frei Verladestation oder Verladestelle	6.60	6.60	7.20	7.20	8.60	8.60	9.20	9.20
Festpreis einschließl. Versand-vertellerspanne frei Empfangsstation	7.40	7.40	8.—	8.—	9.40	9.40	10.—	10.—
Höchstpreise ab Waggon oder Lager des Empfängervertellers bei Selbstabholung durch den Kleinverteller	8.20	—	8.80	—	10.20	—	10.80	—
Höchstpreise bei Lieferung frei Lager des Kleinvertellers durch den Empfängerverteller	8.40	—	9.—	—	10.40	—	11.—	—
Höchstpreis bei Lieferung frei Keller des Verbrauchers durch den Empfängerverteller	8.80	—	9.40	—	10.80	—	11.40	—
Höchstpreis bei Lieferung ab Verkaufsstelle des Kleinvertellers an den Verbraucher	II	II	II	I	II			
je 100 kg	RM 9.—	7.80	9.00	8.40	11.—	9.80	11.60	10.40
je 50 kg	RM 4.50	3.90	4.50	4.20	5.50	4.90	5.80	5.20
je 5 kg	RM 0.53	0.45	0.56	0.48	0.63	0.55	0.66	0.52
je 1 kg	RM 0.11	0.09	0.12	0.10	0.13	0.11	0.13	0.12

Die unter I genannten Höchstpreise gelten für folgende Gemeinden: Klagenfurt, Viktring, Krumpendorf, Pörschach, Velden, Villach, Landskron, Spittal an der Drau, Seeboden, Millstatt, Tschendorf, Mallnitz, Heiligenblut, Lienz, St. Veit an der Glan, Friesach, Hüttenberg, Eisenberg, Klein-St. Paul, Lalling, Ferlach, Windisch Bleiberg, Bleiberg-Kreuth, Radenthein, Hermagor, Eisenkappel, Aßling, Krainburg, Kronau, Kropp, Lees, Litzl, Neumarkt, Radmannsdorf, Ratschach, Veldes und Schwarzenbach. Bei Belieferung der Orte Heiligenblut, Hüttenberg, Bleiberg-Kreuth, Gmünd und Radenthein dürfen den Kleinvertellerabgabepreisen für Mengen von 50 kg und mehr die zusätzlichen Kosten des Großvertellers für die Zufuhr mit Lastkraftwagen ab nächstgelegener Bahnstation angehängt werden.

Die unter II genannten Höchstpreise gelten am flachen Lande und in Gemeinden, deren Versorgung unmittelbar durch die Erzeuger sichergestellt ist, also in allen unter I nicht genannten Orten. Bei Einkauf durch den Kleinverteller unmittelbar beim Erzeuger, soweit nach den Bewirtschaftungsvorschriften zulässig, ist dem Erzeuger zu vergüten:

1. bei Selbstabholung vom Hof des Erzeugers der Erzeugerpreis frei Verladestation;
2. bei Lieferung des Erzeugers frei Haus oder Lager des Kleinvertellers der Erzeugerfestpreis, frei Verladestelle, zuzüglich RM —.40 je 100 kg.

Für die unmittelbare Belieferung des Verbrauchers durch den Erzeuger gilt folgendes:

1. Bei Abholung durch den Verbraucher beim Erzeuger ist der Festpreis frei Verladestelle zuzüglich RM —.40 je 100 kg zu bezahlen;
2. bei Belieferung frei Keller oder frei Wohnung des Verbrauchers durch den Erzeuger sowie im örtlichen Marktverkehr darf der für die jeweilige Menge im betreffenden Preisgebiet zulässige Abgabepreis des Kleinvertellers, an den Verbraucher nicht überschritten werden.

Bei Belieferung von Großverbrauchern durch Erzeuger, soweit diese nach den Weisungen des Landesernährungsamtes Kärnten, Abteilung A, zulässig ist, gilt folgendes:

- a) bei Selbstabholung beim Erzeuger durch den Großverbraucher ist der Erzeugerfestpreis abzüglich eines Betrages von RM 0.80 je 100 kg bei Entfernungen bis 30 km, bzw. höchstens RM 0.50 je 100 kg bei Entfernungen über 30 km zu bezahlen;
- b) bei Zustellung frei Großverbraucher durch den Erzeuger darf der Erzeugerfestpreis zuzüglich RM 0.80 je 100 kg zur Abgeltung der Frachtkosten berechnet werden.

Der Verteiler, über den die Verrechnung der Lieferung geht, darf zur Abgeltung seiner Spesen RM 0.20 je 100 kg berechnen. Bei Belieferung von Großverbrauchern durch den Verteiler darf höchstens der jeweils zulässige Verteilerabgabepreis berechnet werden.

Für die Belieferung der Wehrmacht, der Waffen-ff. der kaiserlichen Polizei, des RAD und der Gemeinschaftslager gelten die Bestimmungen des Runderlasses Nr. 80/42 des Reichskommissars für die Preisbildung vom 12. September 1942 (II-108-14.507/42).

Der Kleinhandel hat Kartoffelsorten, die nicht zum Preise für weiß- und gelbfleischige verkauft werden (z. B. Königsberger, Blauhlauke, Julinere usw.), deutlich zu kennzeichnen.

Ärztlicher Sonntagsdienst

Krainburg:
Am 26. Dezember 1943: Dr. Vinzenz Werbnak, Krainburg, Reiterdurchlaß 2, Fernruf 130.

Kaufhaus HERBST
Klagenfurt
Kinderbetten

Opušene lovarne
Uporabne stroje kupi
KURT FRICK
Klagenfurt
Salmstraße
Fernruf 1486

Blagajne,
varne pred ognjem in v lo mom. Omare za spise in knjige.
HANS WERNIG,
Klagenfurt, Heydichstraße 32

Überwinternde Schädlinge
an den Obstbäumen vernichtet man durch eine Winterspritzung
mit
Selinon-Neu
FEHLTICH BEI
F. Schellander & Co.
Farben-Großhandlung
KLAGENFURT
10. Oktober-Straße Nr. 1.

NIVEA ZAHNPULVER
ist ein feines, schäumendes Zahnpflegemittel von erfrischend aromatischem Geschmack. Es ist neu geschaffen worden für den Fall, daß Sie zur Zeit Nivea-Zahnpaste nicht immer bekommen können.
30 N.

ANTON STEFFE

SCHUHFABRIK — TOVARNA ČEVLJEV

KRAINBURG

SCHUHFABRIKS- UND VERTRIEBSGESELLSCHAFT m.b.H.

Peko

NEUMARKTL

EIGENE VERKAUFSTELLEN IN: NEUMARKTL, ASSLING, RADMANNSDORF, VELDES, CILLI, MARBURG

Krainische Öl- und Firnisfabrik

Zabret & Co., G. m. b. H. — Freithof bei Krainburg, Ruf 264

Kauft alle Ölsaaten oder übernimmt diese in Lohnverarbeitung

Modernster Großbetrieb mit bester Ausrüstung

Fotofhaus Schmaus

Inhaber S. Gottwald. Hiermit teilen wir unseren geschätzten Kunden mit, daß unser Geschäft, Klagenfurt Platz der Saarpfalz 1, auch weiterhin geöffnet bleibt, und zwar wochentags von 8 bis 12.30 und 13.30 bis 18 Uhr. Mittwochs bleibt das Geschäft gesperrt.

Oglasi v
Karawanken Boten
imajo uspeh!

Zahvala

Vsem, ki ste sprejeli mojega dragega moža in otrokom predragega očeta, gospoda

Johanna Fister

v tako obilem številu na njegovi zadnji poti, mu poklonili toliko evetja in mi v teh težkih dneh kakorkoli stali ob strani, izrekam svojo najpri-
srčnejšo zahvalo.

Ausische, 20. decembra 1943.

Zalujoca žena Johanna in otroci.

Kärntnerische

Landeshypothekenanstalt

Klagenfurt

Das Geldinstitut des Reichsgaues

Domgasse 3
Fernruf 2416, 2417

Gewährung von Darlehen gegen grundbücherliche Sicherstellung für Neubauten, Althausbesitz und Landwirtschaften - Gewährung von Gemeinde-Darlehen und reichsverbürgten Darlehen. Entgegennahme von Spareinlagen und Kontokorrenteinlagen, Verkauf von Pfandbriefen und Kommunalschuld-scheinen Haftung des Reichsgaues Kärnten.

Lichtspiele

Allgemeine Film-Verleihung G.m.b.H. - Zweigstelle Veldes

Assling

25., 26., 27. XII.
Die Jungfern vom Bischofsberg
Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen!
28., 29., 30. XII.
Symphonie des Nordens
Für Jugendliche zugelassen!

Domschale

25., 26. XII.
Stimme des Herzens
Für Jugendliche nicht zugelassen!
29., 30. XII.
Frau Sylveline
Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen!

Krainburg

25., 26., 27. XII.
Die kluge Marianne
Für Jugendliche nicht zugelassen!
28., 29., 30. XII.
Wenn Männer verreisen
Für Jugendliche nicht zugelassen!

Laak

25., 26., 27. XII.
Die Jungfern von Bischofsberg
Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen!
28., 29., 30. XII.
Nordlicht
Für Jugendliche nicht zugelassen!

Littai

25., 26., 27. XII.
Sommerliebe
Für Jugendliche nicht zugelassen!
29., 30. XII.
Stadt Anatol
Für Jugendliche nicht zugelassen!

Miess

25., 26. XII.
Sommerliebe
Für Jugendliche nicht zugelassen!

Neumarkt

25., 26., 27. XII.
Gefährtin meines Sommers
Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen!
29., 30. XII.
Robert Koch
Für Jugendliche zugelassen!

Radmannsdorf

25., 26. XII.
Der Seniorehef
Für Jugendliche nicht zugelassen!
28., 29., 30. XII.
Der Gasman
Für Jugendliche nicht zugelassen!

Stein

25., 26., 27. XII.
Nacht ohne Abschied
Für Jugendliche nicht zugelassen!
29., 30. XII.
Das Mädchen vom Moorhof
Für Jugendliche nicht zugelassen!

St. Veit

25., 26. XII.
Das große Spiel
Für Jugendliche zugelassen!

Schwarzenbach

25., 26. XII.
Meine Frau Theresa
Für Jugendliche nicht zugelassen!

Veldes

25., 26., 27. XII.
Karneval der Liebe
Für Jugendliche nicht zugelassen!
28., 29., 30. XII.
Die guten Sieben
Für Jugendliche nicht zugelassen!

Wart

25., 26., 27. XII.
Wir machen Musik
Für Jugendliche nicht zugelassen!

Wocheninertal

25., 26. XII.
Brüderlein fein
Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen!
Zu jedem Film die Deutsche Wochenschau

Die stärkenden

Magen- und
Verdauungstropfen

"Ledautflilar"

wieder erhältlich!

„Schubert“-Apotheke

Wien, XII.

Gieslergasse 5

Der Augen Scharbeit erleichtern

heißt für augengesunde
Arbeitsplatzbeleuchtung
sorgen, heißt vor allem:
Blendung vermeiden. Gut
gerichtetes OSRAM-Licht
bewahrt vor Leistungsminder-
nder Überanstrengung.

OSRAM

viel Licht für wenig Strom!

SEIT JAHRZEHNEN

DARMOL-WERK
Dr. A. & L. SCHMIDGALL
WIEN

Keine
Weihnachtsbäckerei
ohne
Haas
Pulver

Mali oglasi

Služba dobi

Dobrega hlapca, vajenega poljskega dela, 30 do 50 let starega, sprejme takoj v stalno službo. Franz Rabitsch, St. Georgen 185 bei Krainburg. 2116-1

Službe išče

Natakarica išče službo. Vprašati pri K. B. Krainburg pod „Tako“ ali pozneje. 2128-2

Prodaj

Tobačno seme s popolnimi navodili za setev, pridelavo in pripravo za kajenje stalno razpoložljivo. Naročilo priložiti 4 RM. Ignaz Medved, Völkermarkt, Kärnten. 2054-6

Prodaj delavnega konja (cenjen RM 700.-) Na ogled: Jeraj Johann, Flödnig, št. 1. 2122-6

Kupim

Išče se za nakup nekaj vagonov smrekovega, jelkovega, borovega lesa, 19, 24 in 26 mm, 8 do 17 cm, pararelno ali konično, iz žage ali trgovine v vseh kakovostnih razredih. Visoka stopnja nujnosti. Ponudbe na Hans Traninger, Holzgroßhandel, Klagenfurt, Völkermarkter Straße, Bahnübersezung. 1083-7

Kupim koncertno gitaro ali akordeon citre. Dam v znamenju tudi radio zvočnik. Naslov pri K. B. Klagenfurt pod „Citra“ 2824-7

Kupim dobro ohranjen harmonij. Plačam dobro takoj. Franz Semljak, Sremič. 2111-7

Kupim pisalni stroj. Ponudbe na K. B. Krainburg pod „Eventuelna menjava“ 2099-7

Kupim visoki navadni pisalni stroj v dobrem stanju. Ponudbe na K. B. Krainburg pod 2072-1

Kupim pisalni stroj. Ponudbe na K. B. Krainburg pod „Eventuelna menjava“ 2099-7

Kupim pisalni stroj. Ponudbe na K. B. Krainburg pod „Eventuelna menjava“ 2099-7

Kupim pisalni stroj. Ponudbe na K. B. Krainburg pod „Eventuelna menjava“ 2099-7

stanju. Ponudbe na K. B. Krainburg pod 2074-7

Kupim gepelj in mlaticnico ali dam zanj plemenico (svinjjo za rejo). Ponudbe na K. B. Krainburg pod št. 2051-7

Kupim skobelnik (Hobelbank) ali celo garnituro. Naslov pri K. B. Krainburg pod 2120-7

Globok otroški voziček kupim ali dam zanj oblačila. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Ugodno zamenjam“ 2129-7

Menjam. Kompl. I. violino zamenjam za brač I. Razliko doplačam. Botschitsch, vulgo Kowatsch do doma v Taznu št. 102 (nasproti kovču Osetu) črno denarnico v 50.-RM in ključ o-mare. Pošten najditelj se naproša, da odda najdeno na občini proti nagradi, ker so oškodovanci revni. 5841-22

Razno. Cevlje, damske in moške (Stran-šenschuhe) na Bezugschein L. izdeluje po meri Maria Peklenik, Krainburg, Bergstraße 15. 1404-23

Raznašalci K. B. I. Naročite takoj „Hišni koledar za l. 1944.“ in kasirajte po običajni ceni. Naročnino je plačati naprej pri K. B. Krainburg, kjer se dobe po novem letu tudi koledarji Ge-krainburg. 2172-23

Knjigovodstvo v abonmaju poštini predal 12 Laak a. d. Zaier. 5664-23

Deklice, zdravo, siroto brez staršev, od 8 do 12 let, vzamem za primerno starost, radi nesrečnega življenja. Premožnje postranska stvar, glavno je prava. 5810-23

Deklice, zdravo, siroto brez staršev, od 8 do 12 let, vzamem za primerno starost, radi nesrečnega življenja. Premožnje postranska stvar, glavno je prava. 5810-23

Deklice, zdravo, siroto brez staršev, od 8 do 12 let, vzamem za primerno starost, radi nesrečnega življenja. Premožnje postranska stvar, glavno je prava. 5810-23

Deklice, zdravo, siroto brez staršev, od 8 do 12 let, vzamem za primerno starost, radi nesrečnega življenja. Premožnje postranska stvar, glavno je prava. 5810-23

Deklice, zdravo, siroto brez staršev, od 8 do 12 let, vzamem za primerno starost, radi nesrečnega življenja. Premožnje postranska stvar, glavno je prava. 5810-23

KAFFEE ERSATZ

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

ESSIG

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

SENF

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Kreissparkasse

Krainburg in Krainburg

Genehmigte Devisen-Bank

mit Hauptweizstellen Laak
a. d. Zaier u. St. Veit a. d. Sawe

Zeichnungsstelle der öffentl. Bausparkasse
für die Ostmark

Girokonti

Reichsbanknebenstelle Krainburg Nr. 4041/5720
Girozentrale der Ostmärkischen Sparkassen, Wien
Nr. 10/720

Kärntnerische Sparkasse Klagenfurt
Postsparkassenkonto Wien Nr. 62.283

Sernruf 149

O težki zgubi mojega soproga, našega očeta,
tasta, deda itd., gospoda

Johanna Rutarja,

orož. nar. vod. v pokoju v Krainburgu,

Izrekamo najprisrčnejšo zahvalo vsem sorodnikom, znanec in prijateljem za izkazano sočustvovanje. Prav posebno zahvalo smo dolžni g. župniku, darovalcem cvetja, stanovskim tovarišem, rojakom in vsem, ki ste nam draga pokojnika spemili na zadnji poti.

Bog plačaj!

Krainburg, 20. XII. 1943.

Zaljubljeni ostali.

Gute Anlage

Ihrer Erparnisse
verlangen Sie den besten
Anlage-Ratgeber
über steuerbegünstigte
Bausparen und das Vermögens-
sparen bei der größten
und ältesten Bausparkasse
in den Donau-Alpenländern

WÜSTENROT
SALZBURG
BERATUNGSSTELLE KRAINBURG
SCHILLERSTRASSE 64

Für Lager

(evtl. mit Büro) geeignete
Räume, zirka 100 bis 200 m²,
zu mieten, pachten oder kau-
fen gesucht. Auch Tausch
von Wiener Zinshaus gegen
Villa od. Haus möglich. Aus-
führliche Zuschriften, mög-
lichst mit Foto, unter „Rasen
u. großzügig M. 1987“ an Wer-
bungsmittlung Dönke, Wien, I.,
Rotenturmstraße 1 (5840)

Vsek ljudi ne
morete vprašati!

Mali oglas

to more. Iakoj doseže vse, ki se zanimajo

za Vaše ponudbe ali prošnje. Oglašajte v Karawanken Bote! Splača se!

Oglase sprejemate do ponedeljka in srede: NS.-Gauverlag Kärnten, Klagenfurt,
Bismarckring 13 in NS.-Gauverlag Kärnten, Zweigverlag Krainburg, Veldeserstr. 6